

32^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ:

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ 2016-2018

Α. Οι κεντρικοί άξονες δράσης της ΟΤΟΕ, με βάση το 31^ο Συνέδριο

Οι διεξοδικές αναλύσεις και οι αποφάσεις του 31^{ου} Συνεδρίου της ΟΤΟΕ για την κρίση, τις γενικότερες εξελίξεις στην οικονομία και την κοινωνία καθώς και για την διαφαινόμενη πορεία του κλάδου ήταν οδηγός για τη δράση της ΟΤΟΕ την περίοδο 2016-2018.

Κατά την περίοδο αυτή, κορυφαία καθήκοντα για το σ.κ. του κλάδου ήταν:

- α. η προστασία της απασχόλησης, των αμοιβών, των εργασιακών και των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζόμενων του κλάδου. Και αυτό στις ιδιαίτερα προκλητικές και δύσκολες συνθήκες άσκησης αλληπάλληλων πιέσεων :
  - ο από τα νέα «σχέδια εξυγίανσης των Τραπεζών», που επιβλήθηκαν με την 3^η ανακεφαλαιοποίηση
  - ο από τις σοβαρές επιπτώσεις της 3^{ης} ανακεφαλαιοποίησης στους μετοχικούς συσχετισμούς, συνακόλουθα στις προτεραιότητες των νέων μετόχων.
  - ο από τη συνέχιση των κεφαλαιακών ελέγχων και τη διαφαινόμενη προμείωση του «σκιώδους» τραπεζικού τομέα, ιδιαίτερα ως προς τη διευθέτηση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων.

Υπήρξε και παραμένει κύριο μέλημα της ΟΤΟΕ να αποτραπούν σε κάθε περίπτωση οι απολύσεις. Να μπει φρένο, παράλληλα, στην αποσταθεροποίηση της απασχόλησης, στις μισθολογικές περικοπές και στις απόπειρες υποβάθμισης των εργασιακών δικαιωμάτων. Αποτελεί άλλωστε πάγια θέση του σ.κ. του κλάδου ότι με τέτοιες απαράδεκτες «συνταγές» δεν λύνονται τα προβλήματα λειτουργικότητας και βιωσιμότητας των Τραπεζών. Πόσο μάλλον οι ανάγκες παροχής επαρκών, ποιοτικών και αξιόπιστων υπηρεσιών που να καλύπτουν με επάρκεια τις απαιτήσεις και τις ανάγκες της οικονομίας και της πελατείας σε μια μεσομακροπρόθεσμη προοπτική.

- β. η αποκατάσταση του ρόλου των Τραπεζών στην ενίσχυση της πραγματικής οικονομίας, καθώς και η επίλυση της σοβαρής εκκρεμότητας των μη εξυπηρετούμενων δανείων, με διαφάνεια και κοινωνική ευαισθησία, με προστασία της πρώτης κατοικίας και

της εγχώριας επιχειρηματικότητας. Η διεκδίκηση, παράλληλα, μιας δημοκρατικής, διαφανούς και κοινωνικά υπεύθυνης λειτουργίας των Τραπεζών, με:

- ο ολοκληρωμένη ανάπτυξη της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (Ε.Κ.Ε), πέρα και πάνω από λογικές σποραδικής φιλανθρωπίας και δημοσίων σχέσεων και με προαπαιτούμενο την πλήρη εφαρμογή των νομοθετικών και συμβατικών τους δεσμεύσεων απέναντι στο προσωπικό τους.
- ο θέσπιση ενός Κλαδικού Φορέα για την Ε.Κ.Ε, με τη συμμετοχή σε αυτόν και φορέων που εκπροσωπούν την πελατεία, για τον εντοπισμό και την ανάδειξη καλών και κακών πρακτικών.

- **γ. η διαμόρφωση μιας νέας αρχιτεκτονικής για το ρυθμιστικό πλαίσιο του Τραπεζικού Συστήματος στην Ελλάδα και στην Ε.Ε.** Μιας αρχιτεκτονικής ικανής να εγγυηθεί την ανθεκτικότητα και τη σταθερότητά του και, μέσω αυτής, τη σταθερότητα του οικονομικού συστήματος στο σύνολό του.

Στόχοι της, η κάλυψη των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, των πελατών και των καταναλωτών και η εμπέδωση μιας νέας χρηματοοικονομικής νοοτροπίας, εστιασμένης στην ανάπτυξη,

- ο με μια νέα συμφωνία ανάταξης του παραγωγικού συστήματος στην Ελλάδα και την Ευρώπη.
- ο με εγκατάλειψη των αδιέξοδων υφεσιακών πολιτικών, που υπονομεύουν την ανάπτυξη και την ίδια τη βιωσιμότητα του Χ/Π συστήματος.
- ο με αναπτυξιακό και περιφερειακό αναπροσανατολισμό του τραπεζικού τομέα.
- ο με την απόκρουση πολιτικών και συμφερόντων, εγχώριων και ξένων, τα οποία προκρίνουν την ανάπτυξη του λιγότερο ρυθμισμένου «σκιώδους τραπεζικού τομέα» σε βάρος του επίσημου χ/π συστήματος, επιτείνοντας τις πιέσεις απομόχλευσης και συρρίκνωσής του, αλλά και τους κινδύνους για την απασχόληση στον κλάδο.

- **δ. η αποφασιστική προάσπιση των εργασιακών και των ασφαλιστικών κλαδικών κατακτήσεων, ιδίως του κορυφαίου θεσμού της κλαδικής ΣΣΕ, σε ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες, όπου:**

- ο οι αλληπάλληλες μνημονιακές νομοθετικές παρεμβάσεις σε θεμελιώδεις εργασιακούς θεσμούς και ιδιαίτερα στις συλλογικές διαπραγματεύσεις (συρροή, επέκταση, παράταση ισχύος και μετενέργεια ΣΣΕ, ρόλος και διαδικασίες ΟΜΕΔ κ.α), οδήγησαν σε συστηματική -και συνεχιζόμενη από την Κυβέρνηση, αντίθετα με τις διακηρύξεις της- υπονόμευση του κομβικού θεσμού των κλαδικών ΣΣΕ, των συλλογικών ρυθμίσεων, του ρόλου των συνδικάτων σε όλα τα επίπεδα.

- τα capital controls είχαν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην χ/π δραστηριότητα, στην οικονομία και στην εμπιστοσύνη της πελατείας .
  - τα σχέδια εξυγίανσης, που οι Τράπεζες υλοποίησαν στο πλαίσιο της 3ης ανακεφαλαιοποίησης, έθεσαν ως κύρια στόχευση την παραπέρα μείωση του προσωπικού και του εργασιακού κόστους, την εκποίηση των διεθνών αλλά και σημαντικών εγχώριων δραστηριοτήτων, καθώς και τη συρρίκνωση των εγχώριων Τραπεζικών ομίλων. Αυτά δεν έλυσαν, ωστόσο, κανένα από τα ουσιαστικά τους προβλήματα...
  - η δραστική, λόγω και των κεφαλαιακών ελέγχων, αναγκαστική προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και του πλαστικού χρήματος, οδήγησε τους πελάτες σε σημαντική μείωση της φυσικής παρουσίας τους στα καταστήματα δικτύου και στη χρήση των εναλλακτικών δικτύων συναλλαγών, εντείνοντας τις πιέσεις σε βάρος της απασχόλησης.
  - η διευρυνόμενη χρήση ασταθών μορφών απασχόλησης και εξωτερίκευσης τραπεζικών εργασιών, που διευκολύνεται από την προϊούσα μετάβαση του κλάδου από την αναλογική στην ψηφιακή Τραπεζική, απειλεί, κατακερματίζει και αποσταθεροποιεί τόσο την απασχόληση, όσο και τις αμοιβές και τα εργασιακά δικαιώματα.
  - νομοθετούνται από την Κυβέρνηση νέες ανατροπές στα ασφαλιστικά δικαιώματα. Ήδη από το 31^ο Συνέδριο της ΟΤΟΕ η Κυβέρνηση είχε κάνει γνωστές τις προθέσεις της να ανατρέψει, με τον νόμο Κατρούγκαλου, ακριβοπληρωμένα και θεμελιωμένα επί δεκαετίες ασφαλιστικά δικαιώματα και προσδοκίες των εργαζομένων του κλάδου . Οι εκτιμήσεις του 31^{ου} Συνεδρίου της ΟΤΟΕ για τις συνέπειες αυτών των επιλογών και η καθολική αντίδραση του σ.κ. του κλάδου στις επιλογές αυτές αποδείχθηκαν εύστοχες και δικαιολογημένες.
- **ε. η προώθηση της εργατικής νομοθεσίας και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας σε όλα τα επίπεδα**, καθώς και των θεσπισμένων από αυτές δικαιωμάτων, των Κανονισμών Εργασίας και των θεμελιωδών συνδικαλιστικών θεσμών.

Η υιοθέτηση επιθετικών μορφών Μάνατζμεντ, επανέφερε στο προσκήνιο τα αδιαφανή συστήματα αξιολόγησης, την αποσταθεροποίηση-εντατικοποίηση της εργασίας, τα βεβαρημένα ωράρια, το κυνήγι ατομικών ποσοτικών στόχων, καθώς και τις de facto διακρίσεις σε βάρος των γυναικών και των εργαζόμενων με οικογενειακά βάρη.

Κατέστησε κομβικό ζήτημα την τήρηση του συμβατικού ωραρίου, με αποφασιστική και συντονισμένη απόκρουση κάθε απόπειρας αποσταθεροποίησης-μονομερούς αλλαγής των κλαδικών ρυθμίσεων για το ωράριο.

Κατέστησε επίσης επίκαιρες τις **πάγιες διεκδικήσεις της ΟΤΟΕ για:**

- **κατάργηση της υπερεργασίας και δραστικό περιορισμό των υπερωριών**, με στόχο τη μείωση του πραγματικού χρόνου εργασίας σε κάθε χώρο του κλάδου.
- **κατάργηση της εντατικοποίησης και των διακρίσεων μέσω της επιβολής ατομικών ποσοτικών στόχων**, ιδίως όταν αυτοί συνδέονται με την αξιολόγηση της απόδοσης, την επαγγελματική εξέλιξη των εργαζόμενων ή ακόμα και τη διατήρηση της ίδιας της σύμβασης εργασίας.
- **απαγόρευση του δανεισμού εργαζομένων, καθώς και των υπεργολαβιών**, όταν αυτές χρησιμοποιούνται για κάλυψη μόνιμων και τακτικών τραπεζικών αναγκών, με παράκαμψη των κλαδικών και των επιχειρησιακών εργασιακών δικαιωμάτων.
- (ιδίως ενόψει της προϋούσας ψηφιοποίησης των τραπεζικών εργασιών) **έγκαιρη και κατάλληλη εκπαίδευση - αναβάθμιση δεξιοτήτων των συναδέλφων**, με αξιόπιστα συστήματα διάγνωσης, κάλυψης και πιστοποίησης αναγκών, με επένδυση στο υφιστάμενο δυναμικό, φιλικές μεθόδους και ωράρια εκπαίδευσης εντός του ωραρίου εργασίας, που να διασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των εργαζομένων.

- **στ. η σύγκρουση του σ.κ του κλάδου με πολιτικές που πλήττουν άνισα και βίαια τους εργαζόμενους, τους συνταξιούχους, τους οικονομικά ασθενέστερους και τους μικρομεσαίους.** Με πολιτικές φορολογικής αφαίμαξης, υπερχρέωσης, εργασιακής ανασφάλειας, γενικευμένης αποσταθεροποίησης και de facto ανομίας στις αγορές εργασίας. Με πολιτικές που οδηγούν σε έξαρση των εισοδηματικών ανισοτήτων, την υποβάθμιση του Κοινωνικού Κράτους, της Παιδείας και της Υγείας.

- **ζ. η σύγκρουση του σ.κ. του κλάδου με λογικές δήθεν “ανταγωνιστικότητας”**, που βασίζονται στην εργασιακή απορρύθμιση, στην εργοδοτική ασυδοσία, στην κατάλυση του κοινωνικού διαλόγου, στην υποβάθμιση των εργασιακών και των ασφαλιστικών δικαιωμάτων, στη διόγκωση της ανεργίας, στη φτωχοποίηση του κόσμου της εργασίας.

- **η. η συμπαράταξη με την κοινωνία**, με τους πελάτες, τους συμπολίτες μας που πλήττονται από την κρίση, αναπτύσσοντας νέες μορφές διαλόγου και αλληλεγγύης.

- **θ. η προώθηση και η διασφάλιση της ενότητας δράσης του σ.κ.** σε όλους τους χώρους του κλάδου,

- **ι. η διεύρυνση της επιστημονικοτεχνικής υποστήριξης των θέσεων και των παρεμβάσεων του σ.κ. του κλάδου στην Ελλάδα και στην Ευρώπη,**

- **ια. η ενίσχυση της παρουσίας της ΟΤΟΕ στα ΜΜΕ, στα σύγχρονα μέσα ηλεκτρονικής δικτύωσης και κυρίως η ευρύτερη απήχηση των θέσεών της** στους εργαζόμενους και στην κοινή γνώμη.

- **ιβ. η τεκμηριωμένη, συστηματική παρέμβαση και ο συντονισμός της ΟΤΟΕ με τα ευρωπαϊκά συνδικάτα του κλάδου**, για μια Ευρώπη ισχυρή και αλληλέγγυα, που να προωθεί την απασχόληση, την πραγματική σύγκλιση και την κοινωνική συνοχή.
- **ιγ. ο συντονισμός της ΟΤΟΕ με την ΓΣΕΕ στον αγώνα, με συνδικαλιστικά και νομικά μέσα, για την κατάργηση των μονομερών ανατροπών στα εργασιακά δικαιώματα και στις διαδικασίες συλλογικών διαπραγματεύσεων**, που εμποδίζουν, δυναμιτίζουν και υποβαθμίζουν τον κοινωνικό διάλογο, τη συλλογική διαπραγμάτευση, την προστασία των εργαζομένων του κλάδου.

Βάση των διεκδικήσεων στα θέματα αυτά για τον κλάδο συνεχίζει να αποτελεί η πολυσέλιδη Επιστολή-υπόμνημα που απέστειλε η ΟΤΟΕ στον τότε Υπουργό Εργασίας τον Μάρτιο του 2015. Σε αυτήν καταγράφονται και αιτιολογούνται αναλυτικά οι πάγιες διεκδικήσεις-προτάσεις της για την αναγκαία άμεση αποκατάσταση των θεμελιωδών εργασιακών νόμων και των θεσμών συλλογικής διαπραγμάτευσης, που υπέστησαν σοβαρές στρεβλώσεις από τις νομοθετικές παρεμβάσεις των μνημονίων. Στις διεκδικήσεις αυτές θα πρέπει να προστεθεί και η άρση ή η τροποποίηση ρυθμίσεων της παρούσας Κυβέρνησης που νομοθετήθηκαν στο πλαίσιο του 3^{ου} Μνημονίου για το Ασφαλιστικό, την απελευθέρωση των μαζικών απολύσεων, την άσκηση του απεργιακού δικαιώματος καθώς και για τη διαδικασία και τη μονοδιάστατη προσέγγιση των κριτηρίων επέκτασης των κλαδικών ΣΣΕ.

- **ιδ. η αντιμετώπιση προβλημάτων υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία, με:**
  - ο πλήρη εφαρμογή της κοινοτικής και της εθνικής νομοθεσίας για την προστασία των εργαζομένων στον κλάδο.
  - ο αντιμετώπιση του εργασιακού στρες και παραγόντων που το επιτείνουν (ανασφάλεια στην εργασία, επιμήκυνση χρόνου εργασίας, κυνήγι στόχων/πρόσθετων αμοιβών, αδυναμία συνδυασμού οικογενειακής-εργασιακής ζωής κ.λ.π.), με επιπτώσεις στην υγεία των συναδέλφων.
  - ο αποτελεσματική προστασία πελατών και εργαζομένων από τη συνεχή αύξηση της εγκληματικότητας και τις ληστείες, με ειδική μέριμνα για την ασφάλεια των συναλλαγών σε συνθήκες κεφαλαιακών ελέγχων.

B. Οι βασικές εξελίξεις

1. Τραπεζικό σύστημα: ανατροπές, ανοικτά ζητήματα και η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή.

Τα τελευταία χρόνια, λόγω της κρίσης και της ένταξης της χώρας μας σε διαδοχικά προγράμματα στήριξης επήλθαν δραματικές αλλαγές στη διάρθρωση και στα δεδομένα του κλάδου μας.

Σε υλοποίηση των σχεδίων αναδιάρθρωσης και εξυγίανσης του τραπεζικού τομέα που επιβλήθηκε από τα Προγράμματα αυτά, στο διάστημα 2011-2015 αναδιαρθρώθηκαν, μεταβιβάστηκαν και «εξυγιάνθηκαν» 12 εμπορικές τράπεζες, στις οποίες απασχολούνται περί τους 22.600 εργαζόμενους(Αγροτική, Εμπορική, Ταχ. Ταμιευτήριο, Γενική, Proton, Tbank, Millenium, FBB, Probank, CPB, Τράπεζα Κύπρου, Ελληνική).

Στο ίδιο διάστημα ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας 8 συνεταιριστικών τραπεζών, ενώ 8 ξένες τράπεζες διέκοψαν τη λειτουργία τους στην Ελλάδα.

Σήμερα ο κλάδος στην Ελλάδα κατέχει τη δεύτερη θέση στο βαθμό συγκεντροποίησης στην Ευρωζώνη (δείκτης HHI) και αποτελείται από 4 συστημικές εμπορικές τράπεζες, που καλύπτουν το 97% του συνόλου του ενεργητικού των τραπεζών¹, από 3 μη συστημικές εμπορικές τράπεζες με έδρα την Ελλάδα, από 8 συνεταιριστικές τράπεζες, από 20 θυγατρικές εμπορικών τραπεζών με έδρα εκτός Ελλάδος και από ένα ειδικό πιστωτικό ίδρυμα(ΤΠΔ).

Η κρίση, η υπερφορολόγηση και οι υφεσιακές πολιτικές που συνεχίζουν να εφαρμόζονται στη χώρα άσκησαν και συνεχίζουν να ασκούν ασφυκτικές πιέσεις στον τραπεζικό κλάδο.

Πέρα από την απόσυρση σημαντικού ύψους καταθέσεων-ρέπος πελατών από τις τράπεζες, 118 δις € από τα τέλη του 2009 (στοιχεία 08/2018), τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα αυξήθηκαν σε επίπεδα που έφτασαν στο 58% του ΑΕΠ του 2016 και στο 47% του ΑΕΠ του 2017 , ενώ αποτελούν το 47,6% επί του συνόλου των δανείων των εμπορικών και συνεταιριστικών τραπεζών στην Ελλάδα (στοιχεία NPE 09/2018).

Τα παραπάνω εξακολουθούν να αποτελούν τις σημαντικότερες «πληγές» του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος, παρά την υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια που διασφάλισαν στις Τράπεζες 3 διαδοχικές ανακεφαλαιοποιήσεις, την επιτυχή ανταπόκρισή τους στα stress tests και τη σταδιακή διεύρυνση της οργανικής τους κερδοφορίας (προ προβλέψεων και φόρων).

Οι 2 πρώτες ανακεφαλαιοποιήσεις έγιναν κύρια με δημόσια στήριξη, που ανήλθε στα 44,2δις € (ή 25% του ΑΕΠ του 2016), την οποία διαχειρίζονται το ΤΧΣ και οι ευρωπαϊκοί μηχανισμοί στήριξης EFSF και ESM. Αυτές υλοποιήθηκαν με τη συμμετοχή εγχώριων, κυρίως, παλιών και νέων μετόχων και δεν έπληξαν τους υφιστάμενους μετόχους με τον δραστικό τρόπο που τους έπληξε η τρίτη.

Η τρίτη ανακεφαλαιοποίηση των Τραπεζών με δημόσια στήριξη ύψους 5,425δις, με τον τρόπο που νομοθετήθηκε από την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, απέκλεισε αυθαίρετα τους εγχώριους και

---

¹ Ο κλάδος στην Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση στην Ευρωζώνη, στο δείκτη που μετρά το ενεργητικό των πέντε μεγαλύτερων τραπεζών σε σχέση με το σύνολο του κλάδου (μ.ο. ευρωζώνης:61% έναντι 97%).

τους υφιστάμενους μετόχους και επέτρεψε στους ξένους επενδυτές να αποκτήσουν δυσανάλογα υψηλά μερίδια σε σχέση με τα κεφάλαια που εισέφεραν. Ήταν μια ασύμμετρη ιδιωτικοποίηση, σε βάρος του Δημοσίου (των μεριδίων που διαχειριζόταν το ΤΧΣ) και των παλαιών μετόχων, μεταξύ των οποίων και τα ασφαλιστικά ταμεία, των οποίων τα μερίδια σχεδόν εκμηδενίστηκαν. Προσέλκυσε κατά κύριο λόγο κερδοσκοπικά funds. Τα τελευταία, με ελάχιστα κεφάλαια, απέκτησαν πλειοψηφικά μερίδια στις εξαιρετικά υποτιμημένες -λόγω της προηγηθείσας και πρωτοφανούς πολιτικής αστάθειας, που οδήγησε μεταξύ άλλων και στα capital controls- εγχώριες συστημικές Τράπεζες, καθώς και ένα σημαντικό χαρτοφυλάκιο δανείων, που τους παρέχει τον έλεγχο σε κρίσιμους τομείς της Ελληνικής οικονομίας.

Η συνολική στήριξη των συστημικών τραπεζών την περίοδο 2011-2015 ανήλθε στα € 66,655δισ, μέγεθος στο οποίο περιλαμβάνονται: α) € 49,560δισ για την ανακεφαλαιοποίηση των συστημικών τραπεζών από το δημόσιο και τους ιδιώτες επενδυτές (€29,853δισ το δημόσιο και €19,707 οι ιδιώτες επενδυτές) και β) το κόστος της εκκαθάρισης των μη συστημικών τραπεζών με την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού προς τις συστημικές τράπεζες, που ανήλθε στα 17,095δισ.

Η ΟΤΟΕ έγκαιρα και πολύ πριν πριν ξεκινήσουν οι ανακεφαλαιοποιήσεις προειδοποίησε για τους κινδύνους αφελληνισμού του εγχώριου Τραπεζικού συστήματος. Και αυτό διότι πιστεύει πως ακόμα και σε συνθήκες γενικευμένης διεθνοποίησης, είναι άλλο πράγμα να προωθείς, συστηματικά και στοχευμένα την εξωστρέφεια της οικονομίας και το άνοιγμα στις ξένες επενδύσεις, υπηρετώντας πρώτιστα τα συμφέροντα της χώρας και των πολιτών της, και άλλο το να μετατρέπεις τη χώρα σε «ξέφραγο αμπέλι», ακυρώνοντας κάθε κανόνα θεμιτής επιχειρηματικότητας προκειμένου να υπηρετήσεις το «δίκαιο» -και τις ορέξεις- του κάθε επενδυτή..

Με τις συμφωνίες που υπέγραψε η Κυβέρνηση στο πλαίσιο της 3ης ανακεφαλαιοποίησης, οι σημαντικότερες (συστημικές) εγχώριες Τράπεζες:

- υποχρεώθηκαν, έξω από κάθε επιχειρηματική λογική και σε πλήρη αντίθεση με τις προβλέψεις για την επικείμενη ανάκαμψη της οικονομίας, σε σημαντική συρρίκνωση δικτύου και προσωπικού, χωρίς μάλιστα να λάβουν κατάλληλα υπόψη ούτε την εύλογη αναλογία κατοίκων-πελατών ανα τραπεζοϋπάλληλο, σε σύγκριση με τις χώρες Ε.Ε, ούτε τις υφιστάμενες γεωγραφικές και κοινωνικοοικονομικές ιδιαιτερότητες, αλλά και τις διαθέσιμες υποδομές της χώρας, που αναγκαστικά απαιτούν μεγαλύτερο και πιο αποκεντρωμένο δίκτυο καταστημάτων. Δεσμεύτηκαν μάλιστα για νέα μείωση προσωπικού και συρρίκνωση δικτύου μέχρι το 2018, όταν ήδη με τις αναδιαρθρώσεις των

προηγούμενων ετών είχαν σημειωθεί στον κλάδο εκτεταμένες μειώσεις απασχόλησης, αριθμού καταστημάτων και δαπανών προσωπικού.

- υποχρεώθηκαν, επίσης, σε εκποίηση κερδοφόρων θυγατρικών στο εξωτερικό και στο εσωτερικό, συχνά εγκαταλείποντας δραστηριότητες και αγορές στρατηγικής σημασίας, στις οποίες είχαν αποκτήσει ισχυρή και επικερδή παρουσία.
- με τα στενά κριτήρια επαναξιολόγησης - ορισμού των μελών Δ.Σ. και της ανώτατης Διοίκησης σε όλες τις συστημικές Τράπεζες, τα οποία νομοθέτησε η Κυβέρνηση κατ' απαίτηση των πιστωτών της χώρας, εκπαραθυρώθηκαν από τα Δ.Σ. οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι εργαζομένων και παραγωγικών φορέων. Καταλύθηκε, με άλλα λόγια, κάθε έννοια εταιρικής διακυβέρνησης. Σε αντίθεση με τη διεθνή πρακτική μεγάλων εταιριών, priμοδοτήθηκαν κυρίως ξένοι τεχνοκράτες μονόπλευρης εξειδίκευσης, με ελάχιστη ή και καμιά γνώση των ιδιομορφιών και των αναγκών της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Όμως οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κλάδος δεν είναι, ούτε νοείται να θεωρηθούν, στενά και τεχνοκρατικά «χρηματοοικονομικές».

Ελέγχοντας, πλέον, τις συστημικές Τράπεζες, τα ξένα funds ελέγχουν και ένα καίριο χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών, κατά κύριο λόγο, δανείων. Είναι επομένως σε θέση να καθορίσουν τις τύχες κρίσιμων τομέων της οικονομίας, με τη σύμπραξη «ευέλκτων» (πολύ λιγότερο ρυθμισμένων, σε σχέση με τις Τράπεζες) εξωτραπεζικών εταιριών διαχείρισης, αγοράς και αναχρηματοδότησης δανείων. Αυτές τις εταιρίες priμοδότησε η Κυβέρνηση, αντί της συγκρότησης ενός πολυμετοχικού κεντρικού σχήματος (bad Bank), όπως αντίθετα προκρίθηκε με επιτυχία σε αντίστοιχες καταστάσεις στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Η ΟΤΟΕ έχει δημόσια ταχθεί υπέρ της δεύτερης λύσης, με την οποία έχουν πλέον αρχίσει να συντάσσονται και θεσμοί της Ε.Ε., με συγκεκριμένες βέβαια προϋποθέσεις, σαφείς παραγωγικές στοχεύσεις και με έμφαση στα επιχειρηματικά δάνεια.

Σύντομα θα φανεί κατά πόσον οι επενδυτές της τρίτης ανακεφαλαιοποίησης ήλθαν για να αποκομίσουν θεμιτά κέρδη από την υπεραξία των μετοχών, ενδυναμώνοντας τις εγχώριες Τράπεζες και τον υποστηρικτικό τους ρόλο στην οικονομία, ή αντίθετα για να αποσπάσουν άμεσα κέρδη, να κερδοσκοπήσουν πάνω στο χαρτοφυλάκιο των δανείων, να εκποιήσουν επιχειρήσεις και περιουσίες, με ό,τι μπορεί αυτό να συνεπάγεται για το τραπεζικό σύστημα, τους εργαζόμενους, την πελατεία, την οικονομία γενικότερα.

Ως αποτέλεσμα των πλάνων αναδιάρθρωσης της 3ης ανακεφαλαιοποίησης, η απασχόληση (αριθμός εργαζομένων) μεταξύ 31/12/2015 και 06/2018 μειώθηκε κατά 15,1% (-7.000

εργαζόμενοι) , ενώ την ίδια περίοδο ο αριθμός των υποκαταστημάτων μειώθηκε κατά 18% ή κατά 420 υποκαταστήματα σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία.

Το κόστος εργασίας (δαπάνες προσωπικού) μειώθηκε κατά 12,8% ή κατά 198εκ€ . Σημειώθηκε, παράλληλα, αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας κατά 11,3% με αποτέλεσμα ο λόγος μικτού μισθού προς παραγωγικότητα να μειώνεται περαιτέρω σε 18,89% έναντι 21,30% το 2015.

Συνολικά κατά την περίοδο 2011-2017, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤΤΕ, σε εφαρμογή των διαδοχικών πλάνων αναδιάρθρωσης, (συμπεριλαμβάνοντας και στοιχεία για τα προγράμματα αποχώρησης του 2018 που έχουμε στη διάθεσή μας), έχει επέλθει:

1. Μείωση της απασχόλησης κατά 20.800 εργαζόμενους ή κατά -34,7% ² με συνέπεια οι δαπάνες προσωπικού να έχουν μειωθεί άνω του 1,5δισ ετησίως ή κατά -45%
2. Μείωση του αριθμού καταστημάτων κατά 1.760 ή κατά 47% (στην Ευρωζώνη - 36%)
- 3..Για τις πέντε μεγαλύτερες τράπεζες σε απόλυτα μεγέθη αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας κατά 21% ενώ για την περίοδο 2013-2017, αφού είχε ολοκληρωθεί η ανακεφαλαιοποίηση των συστημικών τραπεζών, σημειώθηκε αύξηση κατά 58,2%(!)
4. Μείωση (=βελτίωση) του δείκτη αποτελεσματικότητας (Εξοδα/Εσοδα) κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες, διευρυνόμενη περαιτέρω το 2018, πολύ χαμηλότερα από τον μέσο όρο των μεσαίων σε μέγεθος ενεργητικού ευρωπαϊκών τραπεζών.

Ωστόσο τα παραπάνω δεν φαίνεται να είναι αρκετά για τους νέους μετόχους των Τράπεζών, που θέλουν να αυξήσουν άμεσα την κερδοφορία και τις αποδόσεις των μεριδίων τους.

Σύμφωνα με πληροφορίες που συστηματικά διοχετεύονται τελευταία στον τύπο από κορυφαία τραπεζικά στελέχη, επιδιώκεται οι θέσεις εργασίας να μειωθούν παραπέρα κατά 5.000 έως 10.000 μέσα στα επόμενα 2-3 χρόνια, με επίκληση κυρίως των αναγκών μετάβασης των Τραπεζών στη νέα ψηφιακή εποχή.

Οι πληροφορίες αυτές αφήνουν να εννοηθεί ότι δεν θα υπάρχουν, πλέον, περιθώρια για εθελούσιες εξόδους, όπως στο παρελθόν. Εξαιτίας των μαζικών εθελούσιων εξόδων της προηγούμενης περιόδου, αλλά και του νέου Ασφαλιστικού, δεν υπάρχουν αρκετοί εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας που να βρίσκονται κοντά στη συνταξιοδότηση. Παράλληλα, οι Τράπεζες δεν δείχνουν διατεθειμένες να επενδύσουν στο υφιστάμενο δυναμικό τους ώστε να μεταβούν ομαλά

---

² (στις τράπεζες στην Ευρωζώνη -11%)

στη νέα εποχή. Προτιμούν, καθώς φαίνεται, «έτοιμες λύσεις» μέσω εξωτερίκευσης εργασιών και επιλεκτικής πρόσληψης στελεχών από την αγορά, υποτιμώντας τα προβλήματα για τις ίδιες που επιφέρουν τέτοιες επιλογές.

Απέναντι σε αυτά, η ΟΤΟΕ:

- διαμήνυσε εγκαίρως σε Κυβέρνηση και Τράπεζες ότι δεν θα επιτρέψει να γίνουν ξανά στόχος οι εργαζόμενοι, προς χάριν της εμμονής ορισμένων μετόχων και με πρόσχημα τις ανάγκες της τεχνολογίας.
- τους ζήτησε να διαμορφώσουν στρατηγική για την ανάπτυξη, την οικονομία και την κοινωνία και όχι σχέδια που οδηγούν στη συρρίκνωση της απασχόλησης και διαιωνίζουν τα αδιέξοδα.
- τόνισε προς κάθε κατεύθυνση ότι ήδη οι εργαζόμενοι του κλάδου έχουν πληρώσει πολύ ακριβά την οικονομική κρίση, σε έκταση και μεγέθη που δεν έχουν προηγούμενο σε καμιά άλλη χώρα της Ε.Ε.

Το ζήτημα αυτό απασχολεί και θα συνεχίσει να απασχολεί την Ομοσπονδία, καθιστώντας την προστασία της απασχόλησης όλο και δυσκολότερο, αλλά πάντοτε κομβικό και κορυφαίο της καθήκον.

Ας σημειωθεί, στο σημείο αυτό, πως αντίθετα με ό,τι συνέβη σε άλλες χώρες της Ε.Ε, η τραπεζική κρίση στην Ελλάδα ήταν αποτέλεσμα και όχι αιτία της γενικότερης δημοσιονομικής κρίσης και της κρίσης του δημόσιου, κυρίως, δανεισμού της οικονομίας.

Οι εγχώριες Τράπεζες υπήρξαν στο σύνολό τους αρκετά πιο συντηρητικές στις χορηγήσεις, εάν συγκριθούν με πρακτικές υπερμόχλευσης που ακολουθήθηκαν από ομολόγους τους στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ.

Μέχρι το ξέσπασμα της κρίσης, τα επίπεδα ιδιωτικού δανεισμού ήταν αισθητά χαμηλότερα από τα ισχύοντα στις άλλες χώρες της Ε.Ε. Η χώρα δεν ζούσε, λοιπόν, «πάνω από τις δυνατότητές της» εξαιτίας κάποιας ιδιωτικής υπερχρέωσης νοικοκυριών και επιχειρήσεων, αλλά κυρίως εξαιτίας πελατειακών, αναποτελεσματικών και επιλεκτικά σπάταλων δημοσιονομικών πολιτικών που πυροδότησαν την κρίση δημόσιας υπερχρέωσης. Αυτές, σε συνδυασμό με διαιωνιζόμενες διαρθρωτικές και θεσμικές αδυναμίες, προσέδωσαν στην Ελληνική κρίση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.

Τα παραπάνω δεν σημαίνουν ότι το εγχώριο τραπεζικό σύστημα ήταν άμοιρο ευθυνών. Ορισμένες Τράπεζες υιοθέτησαν λογικές ριψοκίνδυνης, επιθετικής χρηματοδότησης και πώλησης δανείων, οι οποίες, παράλληλα με τα bonus για τα στελέχη που επεβαλαν το «κυνήγι των

στόχων», μεγιστοποιούσαν και τους κινδύνους αδυναμίας αποπληρωμής των χορηγούμενων δανείων.

Παρ' όλα αυτά, ο κύριος όγκος των μη εξυπηρετούμενων σήμερα δανείων, όπως και η σοβαρότατη απομείωση των καταθέσεων, είναι απόρροια της οικονομικής αβεβαιότητας και των υφεσιακών πολιτικών για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης χρέους, απόρροια της δραστικής συρρίκνωσης των διαθέσιμων εισοδημάτων, της παρατεταμένης παραγωγικής καχεξίας και της εκτεταμένης ανεργίας.

Με τις πολιτικές που ασκήθηκαν, οι προτεραιότητες δημοσιονομικής εξυγίανσης και αποπληρωμής του δημόσιου χρέους, μετέτρεψαν σημαντικό μέρος της δημόσιας υπερχρέωσης, σε ιδιωτική.

Εάν αυτές οι πολιτικές δεν αλλάξουν, εάν δεν αποτραπεί αποφασιστικά κάθε επάνοδος των Τραπεζών σε επιθετικές στοχοθεσίες πωλήσεων, αλλά και οι κοντόφθαλμες, κερδοσκοπικές πρακτικές συρρίκνωσης της παραγωγικής υποδομής, του ανθρώπινου δυναμικού και της πελατείας τους, θα είναι δύσκολο να επανέλθει η κανονικότητα στο εγχώριο Τραπεζικό σύστημα. Πόσο μάλλον να καταστεί αυτό ικανό να αντιμετωπίσει με επάρκεια τις πολλαπλές προκλήσεις της νέας ψηφιακής εποχής και τον ανερχόμενο διεθνή ανταγωνισμό, ιδίως τον αθέμιτο ανταγωνισμό από τις οντότητες του λιγότερο ρυθμισμένου «σκιώδους» τραπεζικού τομέα (funds, fintech, ψηφιακοί πάροχοι τραπεζικών υπηρεσιών κλπ)

Σε σχέση με τις **προκλήσεις της ψηφιοποίησης**, όπως επιγραμματικά προκύπτει από τις διεθνείς αναλύσεις, **πρέπει να συνεκτιμήσουμε ότι:**

1. ο τραπεζικός κλάδος βρίσκεται διεθνώς στην κορυφή των κλάδων που υφίστανται «αναταράξεις» (disruptions) από τις νέες ψηφιακές εφαρμογές. Αναταράξεις που θίγουν, στον ένα ή στον άλλο βαθμό, το 62% των δραστηριοτήτων του κλάδου.
2. η οργάνωση και η λειτουργία των Τραπεζών αλλάζουν δραστικά, με διάσπαση/κατακερματισμό εργασιών, επικέντρωση σε δραστηριότητες αιχμής και με εκτεταμένη εξωτερίκευση σε εγχώρια/διεθνή δίκτυα υπεργολαβίας ή και σε διεθνοποιημένες ψηφιακές πλατφόρμες, κάτι που αποτελεί σήμερα **τον πιο άμεσο κίνδυνο** για την εργασία και τις εργασιακές σχέσεις στον κλάδο.
3. οι Τράπεζες υφίστανται άνισο ανταγωνισμό από τις εταιρίες τραπεζικής τεχνολογίας (Fintech), από τον αρύθμιστο και διευρυνόμενο «σκιώδη τραπεζικό τομέα», από τις ψηφιακές πύλες πληρωμής, το crowdfunding, από τους γίγαντες της πληροφορίας και των τηλεπικοινωνιών (Google, Amazon, Apple κ.α).

4. τίθενται νέα και κρίσιμα θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων (πελατών και εργαζομένων) και αντιμετώπισης του κυβερνοεγκλήματος.
5. η κεφαλαιακή επάρκεια, όπως αυτή διαπιστώνεται βάσει των Ισολογισμών, δεν αποτελεί εχέγγυο επιτυχίας. Στη νέα ψηφιακή εποχή οι Τράπεζες πρέπει να διαθέτουν σε επαρκεία και να αναπτύσσουν συνεχώς τουλάχιστον 4 είδη Κεφαλαίου:
  - a. Το Οικονομικό, που αναφέρεται στους Ισολογισμούς τους
  - b. Το Σχεσιακό, που αφορά στην αξιοπιστία, στο πελατολόγιο, στην ανθρώπινη επικοινωνία με τον πελάτη
  - c. Το Γνωσιακό, λ.χ. εξατομικευμένες λύσεις-συμβουλές στον πελάτη, βασισμένες στη γνώση/εμπειρία/δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού τους.
  - d. Το Τεχνολογικό, δηλαδή υποδομές και εφαρμογές σύγχρονης ψηφιακής τεχνολογίας, τεχνητής νοημοσύνης, δικτύων κλπ.
6. οι διεθνείς αναλύσεις συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι, πέραν των επενδύσεών τους σε χρήμα και νέα τεχνολογία, ο ανταγωνισμός για τον πελάτη θα κριθεί τελικά στο σχεσιακό και το γνωσιακό κεφάλαιο που θα διαθέτουν και θα αναπτύξουν οι Τράπεζες. Όμως στην Ελλάδα (και ιδιαίτερα κατά την τελευταία περίοδο) τα κεφάλαια αυτά υποτιμώνται, εάν δεν καταστρέφονται, με τα capital controls, με την επιλεκτική «πελατοκεντρική» εξυπηρέτηση σε βάρος των «μη σημαντικών» πελατών, και την αποξένωση της ψηφιακά μη ικανής πελατείας (που ακόμα ξεπερνά το 30%), αλλά και με τις κοντόφθαλμες μειώσεις προσωπικού για εξοικονόμηση κόστους, που αποστερούν τις Τράπεζες από έμπειρο δυναμικό, με γνώση της τοπικής αγοράς και πελατείας. Παράλληλα, συνεχίζουμε ως χώρα να κατέχουμε τις τελευταίες θέσεις της Ε.Ε. στις νέες τεχνολογίες, στις ψηφιακές υποδομές και στις αντίστοιχες δεξιότητες.
7. Οι ψηφιακές εφαρμογές στις Τράπεζες έχουν σημαντικές ποσοτικές και κυρίως ποιοτικές επιπτώσεις στην εργασία, σε όλες τις πτυχές και τις μορφές της. Συγκεκριμένα, με βάση διεθνή δεδομένα της ψηφιακής μετάβασης του κλάδου, εκτιμάται ότι:
  - a. σε πρώτη φάση – τη διανύουμε ήδη- θίγονται μερικά ή ολικά στα καθήκοντά τους κυρίως οι θέσεις επεξεργασίας και ανάλυσης δεδομένων (10% των θέσεων εργασίας).
  - b. σε δεύτερη φάση (μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 2020) θίγονται οι εργασίες υποστήριξης συναλλαγών μεσαίων και χαμηλών καθηκόντων (20% των θέσεων εργασίας αντίστοιχα)

- c. σε τρίτη φάση (τοποθετείται στη δεκαετία του 2030) αναμένεται να επηρεαστούν και πιο σύνθετες εργασίες επίλυσης προβλημάτων, (περίπου 1-2% των θέσεων εργασίας)

Όπως ήδη επισημάναμε, οι Τράπεζες χρησιμοποιούν τις συντελούμενες ή επερχόμενες τεχνολογικές ανατροπές ως δικαιολογία για την άμεση προώθηση νέων δραστηκών μειώσεων προσωπικού και ανατροπών στα εργασιακά δικαιώματα.

Ωστόσο, ειδικά στη χώρα και στον κλάδο μας, λόγω και του χαμηλότερου επιπέδου ψηφιακής ανάπτυξης, των ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού αλλά και ποικίλων οικονομικών ή και γεωγραφικών ιδιομορφιών, τα χαρακτηριστικά και το επίπεδο της απασχόλησης δεν φαίνεται - τουλάχιστον μέχρι σήμερα και για την επόμενη τριετία.- να απειλούνται κυρίως από τις εφαρμογές των νέων τεχνολογιών αυτές καθεαυτές. Στην πραγματικότητα, φαίνεται να εξαρτώνται πολύ περισσότερο από:

- τον τρόπο με τον οποίο οι Τράπεζες θα ξεπεράσουν τα προβλήματα επισφαλειών, ρευστότητας και πλήρους ανάκτησης της εμπιστοσύνης της πελατείας.
- τη σωστή προετοιμασία των Τραπεζών, ώστε να επανέλθουν σε κανονική λειτουργία, αφ' ενός με την άρση των κεφαλαιακών ελέγχων, που έπληξαν το κύρος του κλάδου, αφ' ετέρου με το άνοιγμα στον ανταγωνισμό των Τραπεζών της Ε.Ε, αλλά και στον άνισο ανταγωνισμό από έναν ουσιαστικά αρρυθμιστο, μέχρι σήμερα, «σκιάδη» τραπεζικό τομέα. Σε αυτόν περιλαμβάνονται και δραστηριότητες εταιρειών παροχής ψηφιακών χ/π υπηρεσιών, αντίστοιχες δραστηριότητες των υπερεθνικών κολοσσών της πληροφορίας, του διαδικτύου και των τηλεπικοινωνιών (όπως η Google, Amazon, Apple κλπ), τα funds, που ήδη είναι παρόντα στην εγχώρια αγορά, οι πολυεθνικές πλατφόρμες παροχής υπηρεσιών, τα κρυπτονομίσματα κ.α.
- την περισσότερο ή λιγότερο μακρόπνοη επιχειρηματική οπτική των νέων μετόχων, κάτι που αναμφίβολα επηρεάζει τη φιλοσοφία, τις στοχεύσεις, την υιοθέτηση των κατάλληλων στρατηγικών και τη μεσομακροπρόθεσμη προοπτική των ίδιων των Τραπεζών.
- την πλήρη ανάκτηση του κομβικού ρόλου του Τραπεζικού Συστήματος στη χρηματοδότηση και τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας.
- τους λειτουργικούς σχεδιασμούς των Τραπεζών, τους σχεδιασμούς τους για την ανάκτηση περιθωριοποιημένων, λόγω κρίσης, μεριδίων πελατείας και αγοράς, για την εσωτερική ανάπτυξη ή την αγορά νέων εφαρμογών, τη διαθεσιμότητα και απόκτηση κατάλληλων υποδομών, επενδυτικών κεφαλαίων, ψηφιακών δεξιοτήτων και έγκαιρων σχεδίων ανάπτυξής τους.

Όπως προκύπτει και από την αναλυτική καταγραφή των δραστηριοτήτων της ΟΤΟΕ στο Γ' **Μέρος του Απολογισμού**, όλα τα παραπάνω και αρκετά περισσότερα, που αφορούν στη σημασία, στις δυνατότητες και στις επιπτώσεις των νέων ψηφιακών τεχνολογιών, αλλά και στις νέες ανάγκες και στα σημεία παρέμβασης του σ.κ. για να παίξει αποτελεσματικά το ρόλο του στη νέα εποχή, απασχόλησαν έγκαιρα τα όργανα της ΟΤΟΕ. Την έχουν μάλιστα εξοπλίσει με σημαντικές γνώσεις, μελέτες, διεθνείς εμπειρίες και με ουσιαστικές προτάσεις για το μέλλον.

2. Πολύπλευρη συνδικαλιστική δράση, σε ιδιαίτερα δύσκολες για τους εργαζόμενους συνθήκες.

Παρά τις συνεχείς πιέσεις στην απασχόληση, τα προβλήματα και τις ανατροπές στον κλάδο, η ΟΤΟΕ με τις στοχευμένες δράσεις της κατάφερε να αποτρέψει τις απολύσεις.

Οι μειώσεις προσωπικού έγιναν με προγράμματα εθελούσιας εξόδου, με διασφάλιση της συμμετοχής των εργαζόμενων σ'αυτές με ελεύθερη βούληση, βάσει προσυμφωνημένων και συχνά σημαντικών κινήτρων εξόδου.

Στο ίδιο διάστημα, εξακολούθησαν να ισχύουν στη χώρα μας οι σοβαρές ανατροπές στο εργατικό δίκαιο, μεταξύ των οποίων και αυτές που έπληξαν το θεσμικό καθεστώς των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Με το 3^ο Μνημόνιο η αναστολή της δυνατότητας επέκτασης των κλαδικών ΣΣΕ και της αρχής της εύνοιας στη συρροή κλαδικών-επιχειρησιακών ΣΣΕ επεκτάθηκε για 2 ακόμα χρόνια, μέχρι την επίσημη λήξη του στα τέλη Αυγούστου του 2018.

Για τις υπόλοιπες -και όχι λιγότερο σημαντικές- εργασιακές ανατροπές των Μνημονίων, στις οποίες προστέθηκαν και νέες με το τρίτο Μνημόνιο, είναι άγνωστο πότε και εάν θα υπάρξει αποκατάσταση.

Η ΟΤΟΕ εξ αρχής αντιτάχθηκε στις μνημονιακές ανατροπές στα εργασιακά και στα ασφαλιστικά, τόσο συνδικαλιστικά, με απεργίες και δημόσιες παρεμβάσεις, όσο και με προσφυγές, αυτόνομα ή και μαζί με τη ΓΣΕΕ στο Συμβούλιο της Επικρατείας και στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

Η Ομοσπονδία υποστήριξε έγκαιρα, επανειλημμένα και σθεναρά ότι οι ανατροπές αυτές :

- ακύρωσαν τη συλλογική αυτονομία και έθεσαν τη χώρα σε καθεστώς εξαίρεσης από θεμελιώδεις ευρωπαϊκούς εργασιακούς θεσμούς.

- παραβίασαν και στρέβλωσαν ουσιώδεις παραμέτρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Μοντέλου και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας, την ίδια τη συνθήκη Ε.Ε. για την επικουρικότητα στα κοινωνικά θέματα.
- επιβάρυναν τον ήδη αρνητικό, λόγω ύφεσης και ανεργίας, συσχετισμό δύναμης ανάμεσα στα συνδικάτα και στους εργοδότες.
- επέβαλαν νέους εργασιακούς «κανόνες», όχι πια για την προστασία του εργαζόμενου, αλλά για την προστασία του... «δυνητικού επενδυτή».
- ανέτρεψαν θεμελιωμένες και ακριβοπληρωμένες ασφαλιστικές προσδοκίες και δικαιώματα των συναδέλφων.

Όπως προκύπτει από την αναλυτική καταγραφή της δράσης της (βλ. στο Γ' Μέρος του Απολογισμού και στους απολογισμούς των Γραμματειών), σε αυτές τις ιδιαίτερα δυσμενείς για τη συνδικαλιστική δράση συνθήκες, η ΟΤΟΕ :

- **κατάφερε να διασφαλίσει** ξανά τον κορυφαίο θεσμό της κλαδικής ΣΣΕ, με τη διαπραγμάτευση και υπογραφή, τον Μάρτιο του 2016, νέας κλαδικής ΣΣΕ. Η νέα κλαδική ΣΣΕ 2016-2018 διατηρεί ενεργά, βελτιώνει και επεκτείνει τα κλαδικά εργασιακά δικαιώματα. Αποτελεί τη βάση και την εγγύηση των θεμελιωδών μισθολογικών και εργασιακών δικαιωμάτων για τους εργαζόμενους του κλάδου. Παραμένει ως σήμερα μια από τις ελάχιστες κλαδικές ΣΣΕ που υπογράφονται στη χώρα. .
- **παρενέβη ενεργά** για την ορθή εφαρμογή των κλαδικών ΣΣΕ, σε υποστήριξη των σωματείων-μελών της.
- **πέτυχε να αποτρέψει** ομαδικές απολύσεις κατά τις αναδιαρθρώσεις και την εφαρμογή των «σχεδίων εξυγίανσης» των τραπεζών.
- **υποστήριξε τα σωματεία-μέλη** για επιχειρησιακές ΣΣΕ που να θωρακίζουν την απασχόληση και να μη θίγουν κλαδικά δικαιώματα.
- **προάσπισε**, με συνδικαλιστικά και με ένδικα μέσα, τα ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων του κλάδου απέναντι στις αλλεπάλληλες ανατροπές που επέφερε ο νόμος Κατρούγκαλου.
- **προώθησε** την ενότητα δράσης του σ.κ. σε όλους τους χώρους, με στόχο τη συσπείρωση και την αποτελεσματική τους κάλυψη από τα συνδικάτα.

- **βελτίωσε** τις παρεμβάσεις και τον συντονισμό της με τα ευρωπαϊκά συνδικάτα του κλάδου, αξιοποιώντας διακρατικά προγράμματα και συνδικαλιστικές συναντήσεις, συνδιασκέψεις και συνέδρια, στις οποίες η ΟΤΟΕ συμμετείχε ενεργά, προωθώντας τις θέσεις και τις προτάσεις του κλάδου μας.
- **επένδυσε** στην αποτελεσματική διάδοση και στη βελτίωση της απήχησης των θέσεων του σ.κ. του κλάδου στους συναδέλφους και στην κοινή γνώμη

3. Η μνημονιακή στήριξη τελείωσε, οι μνημονιακές δεσμεύσεις και πολιτικές παραμένουν.

Από την 21^η Αυγούστου η χώρα μας βγήκε από το 3^ο Πρόγραμμα στήριξης ΔΝΤ-ΕΚΤ-Ευρ. Επιτροπής.-ESM

Αυτή ωστόσο η εξέλιξη δεν επιδέχεται πανηγυρισμούς, ούτε επανάπαυση, αφού τα βάρη και τα προβλήματα εξακολουθούν να υφίστανται τόσο για τη χώρα, όσο, πολύ περισσότερο, για τους εργαζόμενους.

Χαρακτηριστικό και πολυσυζητημένο παράδειγμα οι «ουρές» που αφήνει το 3^ο Μνημόνιο, με τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η Κυβέρνηση για το Ασφαλιστικό. Μετά τις 22 περικοπές του νόμου Κατρούγκαλου, που αφείρεσαν 10 δις από τις συντάξεις, από 1.1.2019 η Κυβέρνηση έχει δεσμευτεί απέναντι στους δανειστές ότι οι υφιστάμενες συντάξεις θα περικοπούν εκ νέου, μεσω της προσωπικής διαφοράς, με στόχο την πλήρη εξάλειψή της. Παράλληλα, έχει δεσμευτεί να μειώσει το αφορολόγητο από την 1.1.2020.

Μόνο με αυτές τις δυο δεσμεύσεις, εκτιμάται ότι οι συνταξιούχοι θα χάσουν ακόμα 1-3 συντάξεις ετήσια. Η επιβάρυνση είναι τέτοια, που δεν αναιρείται ούτε με τις πολυδιαφημιζόμενες και μάλλον περιορισμένης διάρκειας αναβολές των περικοπών στις συντάξεις, ούτε βέβαια με περιστασιακά «φιλοδωρήματα» στους φτωχότερους.

Από τη μείωση του αφορολόγητου θα έχουν σημαντικές απώλειες και οι εργαζόμενοι, ακόμα και οι πιο χαμηλόμισθοι. Απώλειες που ισοδυναμούν με τουλάχιστον μισό μισθό ετησίως.

Στην πραγματικότητα, η έξοδος από τα μνημόνια σημαίνει συνεχιζόμενες δεσμεύσεις και στενή ανα τρίμηνο επιτήρηση από τους πιστωτές της Ευρωζώνης για την τήρησή τους, χωρίς πλέον την παροχή, ως αντάλλαγμα, χαμηλότοκων δανειακών διευκολύνσεων.

Απο εδώ και πέρα η Ελλάδα θα πρέπει να δανείζεται κατευθείαν από τις αγορές, αλλιώς θα εξαντλήσει πολύ σύντομα το διαθέσιμο σήμερα «μαξιλάρι» ρευστότητας, που της επιτρέπει να εξυπηρετεί τις ανάγκες της το πολύ μέχρι το 2022.

Σήμερα τα επιτόκια του 10ετούς ομολόγου παραμένουν πάνω από το 4%, κόστος απαγορευτικό για εξωτερικό δανεισμό από τις αγορές. Παράλληλα, η χώρα έχασε το waiver, δηλαδή τη δυνατότητα να λαμβάνονται κρατικά ομόλογα ως εγγύηση για τον κρατικό δανεισμό και για τον δανεισμό των τραπεζών, παρά τα ισχύοντα επίπεδα αξιολόγησης της εθνικής οικονομίας. Ακόμα, δεν κατάφερε να ενταχθεί στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τα επίπεδα ρευστότητας και τις επενδύσεις.

Ουσιαστικά, η χώρα παραμένει έγκλειστη σε μια ιδιόμορφη «φυλακή χρέους», δέσμια των πιστωτών και των δανείων που της χορηγήθηκαν, τα οποία παραμένουν σε εξαιρετικά υψηλό επίπεδο. Το υψηλό χρέος (183% του ΑΕΠ το 2018 έναντι 130% το 2010) την καθιστά ιδιαίτερα ευάλωτη στις ορέξεις και στις αναταράξεις των αγορών. Ακόμα και αν με βάση τα κριτήρια των αγορών και των δανειστών της η Ελλάδα συμπεριφερθεί «άψογα», εύκολα μπορεί να πέσει θύμα διεθνών αναταράξεων.

Συνακόλουθα δεν χωρεί καμιά επανάπαυση. Οι «διευθετήσεις» του χρέους που συμφώνησε η Κυβέρνηση ουσιαστικά μεταθέτουν το πρόβλημα και τα κύρια βάρη αποπληρωμής στο -ορατό, πάντως- μέλλον, κρατώντας τη χώρα δεσμευμένη για πολύ περισσότερο διάστημα:

- μέσω του Υπερταμείου η δημόσια περιουσία δεσμεύεται για τα επόμενα 99 χρόνια.
- η χώρα δεσμεύεται με στόχους πρωτογενών πλεονασμάτων 3.5% μέχρι το 2022 και 2.2% μέχρι το 2060, πλεονασμάτων που είναι εγγενώς υφεσιακά και υπονομεύουν οποιαδήποτε αναπτυξιακή προοπτική.

Για τους διεθνείς αναλυτές το παραπάνω είναι ένα πρωτοφανές εγχείρημα, ελάχιστα εφικτό ακόμα και σε πολύ καλύτερους καιρούς, πόσο μάλλον μετά από τέτοιας έκτασης κρίση και ύφεση στη χώρα, αλλά και με τόση σωρευμένη πολιτική δυσaréσκεια από μεγάλα στρώματα της Ελληνικής κοινωνίας: τους εργαζόμενους, τους συνταξιούχους, τους ανέργους και τους περιστασιακά απασχολούμενους, τους μικρομεσαίους, τους αγρότες....

Η λύση αυτή συμφέρει, ωστόσο, τους πιστωτές της ευρωζώνης, γι' αυτό και -ενόψει Ευρωεκλογών- δεν φείδονται επαίνων για τις θυσίες των συμπολιτών μας. Με αυτές τις θυσίες, λένε, «κερδίσαμε το αύριο». Όχι όμως, καθώς φαίνεται, το...μεθαύριο!!!

Οι πιστωτές θα μπορούν να ασκούν καθοριστική επιρροή στη χώρα για δεκαετίες μετά τη λήξη του προγράμματος. Δεν θα χρειάζεται να λογοδοτήσουν στους φορολογούμενους των χωρών

τους για νέα δάνεια στήριξης ή για τυχόν απώλεια (κούρεμα) στα δάνεια που ήδη χορήγησαν στην Ελλάδα.

Στο μεταξύ τα μεγάλα προβλήματα παραμένουν:

- **Η δραστική φτωχοποίηση των εργαζομένων** και γενικότερα του πληθυσμού, που τουλάχιστον κατά 1/3 απειλείται με φτώχεια.
- **Η απαράδεκτα υψηλή ανεργία** που «μειώνεται» κύρια με περιστασιακές προσλήψεις, κακοπληρωμένες «δουλειές του ποδαριού», καθώς και με τη **συνεχιζόμενη μετανάστευση των νέων, ιδίως των νέων με προσόντα** ή και μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζόμενων και στελεχών, στο εξωτερικό.
- **Ο συνεχιζόμενος κατακερματισμός και η ακραία απορρύθμιση της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα**, με συστηματική υπονόμηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και των εργασιακών δικαιωμάτων. Αυτά τα ανέχθηκε και μάλιστα τα ενίσχυσε η παρούσα Κυβέρνηση, αντί να πετύχει, όπως αντίθετα είχε αρχικά συμφωνήσει με τους δανειστές, την ταχεία αποκατάσταση των «ευρωπαϊκών βέλτιστων πρακτικών», ώστε να πάψει η χώρα να αποτελεί ακραίο παράδειγμα εργασιακής απορρύθμισης σε ολόκληρη την Ε.Ε.
- **Η πρωτοφανής φορολογική αφαίμαξη** των μικρομεσαίων, των ελεύθερων επαγγελματιών, των εργαζομένων, των αγροτών.
- **Τα Capital controls, τα προβλήματα και οι προκλήσεις για το τραπεζικό σύστημα.**
- **Η ελλειψη επενδύσεων και ανταγωνιστικότητας στηριγμένης σε σύγχρονες, καινοτόμες βάσεις στην Ελληνική Οικονομία.**
- **Οι τραγικές ελλείψεις στην παιδεία και την υγεία, στη Δημόσια Διοίκηση, στις υποδομές κ.α.** Σύμφωνα με έρευνα του ΟΟΣΑ η Ελλάδα κατέχει την τελευταία θέση μεταξύ 35 κρατών στην ικανοποίηση των πολιτών από τις υπηρεσίες Υγείας και Παιδείας, ενώ καταλαμβάνει την όγδοη θέση από το τέλος στην κλίμακα ικανοποίησης των πολιτών από την απονομή δικαιοσύνης.

Με αυτά τα δεδομένα, η Ελλάδα δεν είναι ο Οδυσσέας που έφτασε, στην Ιθάκη του. Είναι (όπως έγραψαν οι Times) ο Φειδιππίδης, που έσπευσε να αναγγείλει τη νίκη - και ύστερα έπεσε νεκρός!

Παρά τις πρωτοφανείς θυσίες των εργαζομένων και του λαού μας, η χώρα παραμένει αποδυναμωμένη και εγκλωβισμένη στην παγίδα χρέους. Για να βγει από αυτήν, χρειάζεται **ένα σοκ ισχυρής ανάπτυξης**, με σχέδιο, διάρκεια και με σαφή αλλαγή πολιτικής. Μιας ανάπτυξης

που να διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα και την κοινωνική συνοχή. Μακριά από τις νεοφιλελεύθερες αγκυλώσεις της εξωστρέφειας με συνεχή εσωτερική υποτίμηση μισθών και εισοδημάτων για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, όταν καλά γνωρίζουμε ότι σήμερα για τις επενδύσεις με προοπτική, εγχώριες και ξένες, άλλοι είναι οι κρίσιμοι αποτρεπτικοί παράγοντες.

Επίκειται, άραγε, -και πότε- μια τέτοια ανάπτυξη; Στο διάστημα 2010-2018 εκτιμάται ότι πάρθηκαν μέτρα 67 δις ευρώ ή 36,5% του ΑΕΠ. Οι επερχόμενες περικοπές στις συντάξεις και στο αφορολόγητο για την περίοδο 2019-2022 εκτιμάται ότι ανέρχονται σε επιπλέον 18,5 δις ευρώ, κάτι που αναμφίβολα θα τροφοδοτήσει από μόνο του νέες υφεσιακές πιέσεις.

Μετά τη δραματική μείωση του ΑΕΠ κατά 25%, αναμένεται κάποια βραχυπρόθεσμη ανάκαμψη (2% το 2018 και 2,4% το 2019). Σύμφωνα όμως με τις προβλέψεις του ΔΝΤ η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ θα κυμανθεί μεσομακροπρόθεσμα μόλις στο 1,2% ετησίως. **Εάν λοιπόν δεν υπάρξει ουσιαστική αλλαγή πορείας και πολιτικών, τόσο στο εσωτερικό, όσο και στην Ε.Ε, τα περιθώρια και οι προοπτικές ουσιαστικής βελτίωσης για τη χώρα και τους πολίτες της προμηνύονται εξαιρετικά περιορισμένα,**

Συνεκτιμώντας τα παραπάνω, είναι δύσκολο να αισιοδοξούμε και για ουσιαστικές βελτιώσεις στο Ασφαλιστικό και στους εργασιακούς θεσμούς.

Η πολυδιαφημισμένη από την Κυβέρνηση «επιαναφορά των συλλογικών συμβάσεων» με τη λήξη των Μνημονίων, με όχημα κυρίως την «αυτόματη» επιαναφορά της αρχής της επέκτασης των κλαδικών ΣΣΕ και της αρχής της εύνοιας στη συρροή κλαδικών-επιχειρησιακών ΣΣΕ, **μάλλον παραβλέπει τα ακόλουθα:**

1. Σύμφωνα με την εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας³ (μνημονιακό προαπαιτούμενο) για την επιαναφορά της επέκτασης των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας «...σε περίπτωση μη υποβολής από την εργοδοτική οργάνωση του μητρώου μελών της και της συνακόλουθης αδυναμίας τήρησης της προβλεπόμενης διαδικασίας, η επέκταση της συλλογικής σύμβασης δεν είναι δυνατή.": Έτσι όμως θα τιμωρούνται όλοι οι μη άμεσα καλυπτόμενοι από ΣΣΕ, μέσω των συμβαλλόμενων οργανώσεών τους, εργαζόμενοι του κλάδου, χάνοντας οποιαδήποτε κάλυψη πέραν εκείνης της ΕΓΣΣΕ. Και αυτό άνευ λοιπών οχλήσεων ή κυρώσεων για την εργοδοτική οργάνωση που θα "αμελεί" να δώσει στοιχεία.

....

---

³ Αριθμ. πρωτ.: οικ. 32921/2175/2018 Έλεγχος συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 11 παρ.2 του ν. 1876/1990

2. Στην Ελλάδα -και όχι μόνο- πριν τις μνημονιακές παρεμβάσεις η επέκταση των ΣΣΕ γινόταν έξω από τα στενά κριτήρια του 51%. Θεωρείτο ότι με μια ευέλικτη χρήση του κριτηρίου εξυπηρετείτο επί της ουσίας το δημόσιο συμφέρον
  - a. σε περιπτώσεις αναγκαίας ρύθμισης εξαιρετικά αρρυθμιστων αγορών εργασίας,
  - b. για την αποτροπή αθέμιτης επιβράβευσης κακόπιστων πρακτικών -λ.χ. φυγή από εργοδοτικές οργανώσεις για την αποφυγή δεσμεύσεων- ή και πρακτικών αθέμιτου κοινωνικού ανταγωνισμού,
  - c. για την κύρωση σημαντικών συλλογικών συμφωνιών

Αυτή την ανάγκη επισήμαναν, στη συντριπτική πλειοψηφία τους, οι ανεξάρτητοι ειδικοί Κυβέρνησης-Θεσμών στο τότε πόρισμά τους, που υποτίθεται ότι θα καθόριζε τις "βέλτιστες εργασιακές πρακτικές" οι οποίες θα ίσχυαν εφεξής στη χώρα, όπως αρχικά είχε συμφωνήσει η Κυβέρνηση με τους θεσμούς... Τελικά η Κυβέρνηση δέχθηκε μόνο το κριτήριο του 51%.

3. Μπορεί τυπικά να αποκαθίσταται η αρχή της επέκτασης, στην πράξη είναι όμως εξαιρετικά δύσκολο να πιάσει η κλαδική εργοδοτική οργάνωση το 51% της απασχόλησης, ειδικά σε κλάδους γεμάτους ανοργάνωτους μικρομεσαίους, υπεργολάβους, άτυπες εργασιακές μορφές και σε απορρυθμισμένες αγορές εργασίας, ώστε να καταστεί δυνατή η επέκταση των ΣΣΕ στο σύνολο του κλάδου. Κατά συνέπεια,
  - a. πάλι θα επιβραβεύονται οι πρακτικές αθέμιτου ανταγωνισμού από κακόπιστους εργοδότες, που θα εγκαταλείπουν τις οργανώσεις τους για να μη δεσμεύονται από ΣΣΕ.
  - b. εκ των πραγμάτων, θα υπάρχουν πολύ λίγες γενικής ισχύος κλαδικές ΣΣΕ. Συνεπώς σχετικοποιείται και η σημασία της επαναφοράς της αρχής της εύνοιας, αφού θα σπανίζουν οι γενικής ισχύος κλαδικές ρυθμίσεις που θα μπορούν να συρρέουν με επιχειρησιακές.
4. Όπως πολλαπλά έχουν υποστηρίξει και αποδείξει το Διεθνές Γραφείο Εργασίας, η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εκατοντάδες έγκυροι φορείς και μελετητές οι κλαδικές ΣΣΕ αποτελούν μοχλό σύγχρονης ανταγωνιστικότητας για την οικονομία, με επένδυση στη γνώση και την καινοτομία, χωρίς εργασιακή υποβάθμιση από εργοδότες που επιδιώκουν μέσω των επιχειρησιακών συμβάσεων τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Η εισαγωγή, επομένως, ασφυκτικών περιορισμών στην επέκταση των κλαδικών ΣΣΕ, αν όχι αντικινήτρων στη

σύναψή τους, είναι **πολλαπλά βλαπτική** για τους εργαζόμενους, την οικονομία και την κοινωνία συνολικότερα.

5. Για τις υπόλοιπες παραμέτρους των ΣΣΕ (λ.χ. επέκταση διάρκειας ισχύος και μετενέργεια μετά τη λήξη, εργοδοτικά ελεγχόμενες ΣΣΕ από «ενώσεις προσώπων», ουσιαστική αποκατάσταση ρόλου ΕΓΣΣΕ κλπ), αλλά και για τις πολυάριθμες λοιπές μνημονιακές ανατροπές στα εργασιακά και τα ασφαλιστικά δικαιώματα, που ανέτρεψαν και τους πραγματικούς συσχετισμούς δύναμης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, προς το παρόν δεν διαφαίνεται καμιά πρόθεση αλλαγής. Ασκούνται, αντίθετα, συνεχείς πιέσεις από εγχώρια και ξένα συμφέροντα για παραπέρα επιδείνωσή τους.
6. Ο κατακερματισμός και η απορρύθμιση της αγοράς εργασίας έχουν de facto επιβληθεί και ενταθεί. Θα συνεχίσουν μάλιστα να εντείνονται μέσω των ασταθών μορφών απασχόλησης, της νομαδικής απασχόλησης, των σύγχρονων μορφών ψευτο-αυτοαπασχόλησης και απασχόλησης σε ψηφιακές πλατφόρμες, καθώς και μέσω της εγχώριας ή εξωχώριας εξωτερίκευσης δραστηριοτήτων. Όλα αυτά διευκολύνονται και προσλαμβάνουν νέες διαστάσεις από τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες, τις νέες συνέπειες των οποίων πρέπει να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν και τα συνδικάτα και οι κρατικοί ελεγκτικοί μηχανισμοί.
7. Στην εποχή των αυξημένων διεπιχειρησιακών διασυνδέσεων, οι επιχειρησιακές ΣΣΕ δεν αρκούν για να διασφαλίσουν συνθήκες στοιχειώδους σταθερότητας και συλλογικής ρύθμισης των όρων αμοιβής και εργασίας, εάν δεν συνδυάζονται **με ευρύτερης εμβέλειας ΣΣΕ**, που να ρυθμίζουν και τον περίγυρο των συνεργασιών της επιχείρησης, τουλάχιστον σε επίπεδο κλάδου/τομέα.
8. Σήμερα περισσότερο από ποτέ, οι εργασιακές σχέσεις των «κανονικά εργαζόμενων» εντός επιχείρησης και οι εργασιακές σχέσεις των άτυπα εργαζόμενων, μισθωτών ή μη εμφανώς μισθωτών «στις παρυφές» ή και εκτός αυτής, αποτελούν **συγκοινωνούντα δοχεία**. Για αυτό χρειάζονται όχι μόνο η συνευθύνη του έμμεσου εργοδότη-εντολέα για τους εργαζόμενους του υπεργολάβου του, όπως πρόσφατα νομοθέτησε η Κυβέρνηση, αλλά και ο δραστικός περιορισμός της εξωτερίκευσης και της ουσιαστικά αρύθμιστης νομαδικής εργασίας, όσο και η **εξάλειψη των κινήτρων** που έχουν οι εργοδότες να καταφεύγουν σε αυτές τις μορφές.

Όλα τα παραπάνω σημαίνουν για το σ.κ. ότι :

- παρά τις κυβερνητικές διακηρύξεις, τα σημαντικότερα εργασιακά και ασφαλιστικά μέτωπα μένουν ανοικτά, με πιο άμεσο και κρίσιμο μέτωπο για τον κλάδο την προστασία της εργασίας.
- η διατήρηση και η προάσπιση των κλαδικών ΣΣΕ, καθώς και των θεμελιωδών εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων και θεσμών παραμένουν κρίσιμο στοίχημα και κορυφαίο καθήκον για το σ.κ. του κλάδου, ένα μεγάλο ζητούμενο για το σ.κ. ολόκληρης της χώρας.
- οι προκλήσεις για τον κλάδο και τους εργαζόμενους παραμένουν. Εάν ωστόσο συνεκτιμήσουμε τις επερχόμενες ψηφιακές εφαρμογές, πολλά ζητήματα, όπως η προστασία της εργασίας και των εργασιακών δικαιωμάτων οφείλουν να μπούν σε νέα βάση, απαιτώντας από το σ.κ. πιο ολοκληρωμένες και άμεσες απαντήσεις.

Γ. Από το 31^ο στο 32^ο Συνέδριο:
Συνοπτική καταγραφή της δράσης της ΟΤΟΕ
(Δεκ 2015- Οκτ. 2018).

Δεκ. 2015-2016

Μετά τη συγκρότηση σε σώμα της νέας Διοίκησης της Ομοσπονδίας (14/12/2015) και την εξειδίκευση των αξόνων του Προγράμματος Δράσης που αποφάσισε το 31ο της Συνέδριο, **η δράση της ΟΤΟΕ επικεντρώθηκε στα ακόλουθα:**

-**Δημόσια Παρέμβαση της Ομοσπονδίας για το νομοσχέδιο της Κυβέρνησης για τα κόκκινα δάνεια**, με την εκτίμηση ότι η πολιτική διαχείριση από την Κυβέρνηση του κορυφαίου προβλήματος των κόκκινων δανείων γίνεται με τρόπο πρόχειρο και κατά συνέπεια επικίνδυνο για την ελληνική οικονομία, για τις Τράπεζες και την ελληνική κοινωνία, προκειμένου να ικανοποιηθούν άρον – άρον οι όροι της συμφωνίας του προγράμματος με τους δανειστές για το θέμα αυτό. (15/12/2015)

- **Διαμόρφωση και ψήφιση, με ισχυρή πλειοψηφία, του πλασίου διαπραγμάτευσης της νέας Κλαδικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας από το Γενικό Συμβούλιο της ΟΤΟΕ, στην πρώτη συνεδρίασή του μετά το 31ο Πανελλαδικό Συνέδριο του κλάδου.** (21/12/2015).

Η διεκδίκηση της νέας κλαδικής ΣΣΕ αποτέλεσε θέμα προτεραιότητας, δεδομένου ότι η μέχρι τότε ισχύουσα ΣΣΕ έληγε στις 31/12/15 και οι εξελίξεις που προδιαγράφοντο, εξαιτίας των μνημονιακών επιλογών, κρίθηκαν ιδιαίτερα ανησυχητικές.

Κεντρικές κατευθύνσεις της κλαδικής διεκδίκησης αποτέλεσαν η προστασία της απασχόλησης και το επίπεδο της αξιοπρεπούς αμοιβής της σε ένα περιβάλλον ασφάλειας για τους εργαζόμενους και προοπτικής για τον τραπεζικό κλάδο.

Ειδικότερα, στο επίκεντρο των διεκδικήσεων της κλαδικής ΣΣΕ τέθηκαν **3 βασικοί άξονες:**

α. Εισοδηματικό

Υπεράσπιση του θεσμού του Ενιαίου Μισθολογίου, με σταδιακή αποκατάσταση των απωλειών της προηγούμενης περιόδου.

β. Προστασία της απασχόλησης

Προστασία της Απασχόλησης στον τραπεζικό κλάδο με ρήτρα διασφάλισης των εργαζομένων και θεσμοθέτηση διαδικασιών, μέτρων και κανόνων στήριξης της απασχόλησης.

γ. Λοιπά θέματα

- Ρυθμίσεις κοινωνικής μέριμνας και αλληλεγγύης
- Συγκρότηση Διμερούς Επιτροπής για τη δημιουργία συμπληρωματικού κλαδικού προγράμματος Υγείας και Πρόνοιας, που θα παρέχει συμπληρωματικά ολοκληρωμένες παροχές υγείας στους τραπεζοϋπαλλήλους (εν ενεργεία και συνταξιούχους) και στα μέλη των οικογενειών τους.
- Καθολική εκπαίδευση – συνεχής επιμόρφωση των εργαζομένων του κλάδου.
- Ισότητα – Ίσες ευκαιρίες – προστασία της μητρότητας και της οικογένειας.
- Κλαδικός φορέας για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.

Το πλαίσιο διεκδίκησης της κλαδικής ΣΣΕ οριστικοποιήθηκε, εξειδικεύθηκε και στάλθηκε στις Διοικήσεις στις 13-1-2016.

- Συμμετοχή (4-2-2016) της ΟΤΟΕ στην Πανελλαδική κινητοποίηση ενάντια στις ισοπεδωτικές μνημονιακές πολιτικές για το Ασφαλιστικό, για τη συρρίκνωση των εισοδημάτων, για την ακρίβεια, για την ανεργία, για την οικονομική κατάσταση των αδιεξόδων, που βιώνουν η χώρα μας και ο λαός μας.

Η ΟΤΟΕ και οι εργαζόμενοι στις Τράπεζες στηριξαν την κοινή προσπάθεια όλων των τάξεων της ελληνικής κοινωνίας, προβάλλοντας ταυτόχρονα τις θέσεις του κλάδου για το Ασφαλιστικό κα το διεκδικητικό πλαίσιο της κλαδικής Σ.Σ.Ε. που βρισκόταν ήδη υπό διαπραγμάτευση με τις Διοικήσεις των Τραπεζών.

- Ειδική ενημερωτική έκδοση της Γραμματείας Ασφαλιστικού ΟΤΟΕ για τις αλλαγές στο ασφαλιστικό των τραπεζοϋπαλλήλων που επιφέρει το νέο σχέδιο της Κυβέρνησης. (03/02/2016)

- Υστερα από πολυήμερες και σύνθετες διαπραγματεύσεις με τους εκπροσώπους των Τραπεζών, κατάληξη σε συμφωνία, η οποία εγκρίθηκε με μεγάλη πλειοψηφία από το Γ.Σ. της ΟΤΟΕ. Υπογραφή της νέας κλαδικής ΣΣΕ στις 16-3-2016.

Με τη νέα κλαδική ΣΣΕ:

- **διασφαλίζεται** το υφιστάμενο εισόδημα των τραπεζοϋπαλλήλων, στο πλαίσιο του Ενιαίου Μισθολογίου,
- **προστατεύεται** η απασχόληση, με τη ρητή δήλωση βούλησης των Τραπεζών για την αποτροπή απολύσεων.
- **αντιμετωπίζονται** θέματα οικογενειακών αναγκών, κατοχυρώνονται και διευρύνονται παροχές πρόνοιας.
- **ξεκινά** σε τεχνικό επίπεδο η διαδικασία μεταξύ Τραπεζών και ΟΤΟΕ για τη δημιουργία κλαδικού συμπληρωματικού προγράμματος υγείας και πρόνοιας για όλους τους τραπεζοϋπαλλήλους και τα μέλη των οικογενειών τους.
- **εκδηλώνεται έμπρακτα και διασφαλίζεται** η φροντίδα και η οφειλόμενη ιδιαίτερη μεταχείριση για τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ),
- με την ακροτελεύτια διάταξη **κατοχυρώνονται όλες οι προηγούμενες συλλογικές ρυθμίσεις του κλάδου** και τα αντίστοιχα δικαιώματα των εργαζόμενων.

- Ορισμός εκπροσώπων της ΟΤΟΕ στην προβλεπόμενη από την νέα κλαδική ΣΣΕ Επιτροπή για το «Κλαδικό Συμπληρωματικό Πρόγραμμα Υγείας και Πρόνοιας» (7-4-2016)

- Συμμετοχή της ΟΤΟΕ στη 48ωρη Απεργία της ΓΣΕΕ της 6-7/5/2016 ενάντια στο νομοσχέδιο της Κυβέρνησης για το Ασφαλιστικό και το φορολογικό, που εισήχθηκε στη Βουλή με κατεπείγουσες διαδικασίες, για να ψηφιστεί μέσα σ' ένα Σαββατοκύριακο.

-Ενόψει της ψήφισης του ασφαλιστικού νομοσχεδίου και μετά την αιφνιδιαστική κατάθεση από την Κυβέρνηση εκπρόθεσμης τροπολογίας στις 7-5-2016 για το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ), η ΟΤΟΕ δια του Προέδρου της και κλιμακίου στελεχών της προέβη σε διάβημα έντονης διαμαρτυρίας στον αρμόδιο Υφυπουργό Εργασίας κ. Τάσο Πετρόπουλο και στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου κ. Ν.Φράγκο. Η ΟΤΟΕ τους επισήμανε την κάθετη αντίθεση των εργαζόμενων του κλάδου στο σύνολο του νομοσχεδίου και ειδικότερα στις διατάξεις που πλήττουν τόσο τους εν ενεργεία τραπεζοϋπαλλήλους, οι ασφαλιστικές προσδοκίες των οποίων ουσιαστικά καταργούνται, όσο

και τους συνταξιούχους, που θα δουν τις ήδη μειωμένες συντάξεις τους να συρρικνώνονται άμεσα με την ψήφιση του νομοσχεδίου και μάλιστα σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό, σε σχέση με τους λοιπούς συνταξιούχους της χώρας,

- Παράλληλα, στις 8-5-2016, η ΟΤΟΕ απέστειλε **επιστολή προς τους Βουλευτές Τραπεζοϋπαλλήλους, ενόψει της ψήφισης του ασφαλιστικού νομοσχεδίου** και ύστερα από την αιφνιδιαστική κατάθεση εκπρόθεσμης τροπολογίας στις 7-5-2016 για το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ).

Η ΟΤΟΕ:

* απαίτησε να μην περάσουν οι αντιασφαλιστικές διατάξεις που μειώνουν άμεσα τις συντάξεις των ήδη συνταξιούχων τραπεζοϋπαλλήλων με ποσοστά μειώσεων που φθάνουν οριζόντια στο 30% και καταργούν οριστικά για όλους ασφαλιστικά δικαιώματα δεκαετιών, που έχουν κατακτηθεί με σκληρούς αγώνες.

* κάλεσε τους βουλευτές τραπεζοϋπαλλήλους της Κυβερνητικής πλειοψηφίας να αντιδράσουν έστω και την τελευταία στιγμή και να μην συναινέσουν με την ψήφο τους στην κατάργηση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των τραπεζοϋπαλλήλων, που σε άλλες εποχές και οι ίδιοι χαρακτήριζαν ως «τα ιερά και όσια» του κλάδου.

- **Απόφαση και δημόσια παρέμβαση της ΟΤΟΕ για την ανατροπή, με πολυμέτωπο αγώνα, συνδικαλιστικό και νομικό, των αντιασφαλιστικών διατάξεων που ψήφισε η Κυβέρνηση.** Παράλληλα, προετοιμασία και προσφυγή στη Δικαιοσύνη (Ιούλιος 2016) ενάντια στην παράδοση των Ελληνικών Τραπεζών στον έλεγχο των δανειστών, με συνέπεια τον αφελληνισμό του τραπεζικού συστήματος που μπορεί να αποβεί ολέθριος για την οικονομία, την κοινωνία, την ίδια τη χώρα.

- **Συνάντηση (25-8-2016) κλιμακίου στελεχών της ΟΤΟΕ με τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης κ. Δραγασάκη.** Στη συνέντευξη αυτή η ΟΤΟΕ ζήτησε να ενημερωθεί αφενός για τις θέσεις και τις ενέργειες της Κυβέρνησης σε σχέση με τις εξελίξεις στο θέμα των Διοικήσεων των Τραπεζών και του ΤΧΣ, αφετέρου για τις πρωτοβουλίες που αυτή προτίθεται να αναλάβει, προκειμένου οι Τράπεζες να στηρίξουν επιτέλους την πραγματική οικονομία και τις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας.

Εθεσε επίσης το ζήτημα της απορρόφησης απολυμένων συναδέλφων από τις Συνεταιριστικές Τράπεζες και την BNP Paribas και ζήτησε από την Κυβέρνηση να συνδράμει στην άμεση εξεύρεση λύσης.

Ο Πρόεδρος της ΟΤΟΕ αναφέρθηκε στα προβλήματα που απορρέουν από τα μονοδιάστατα κριτήρια αξιολόγησης των Διοικήσεων των Τραπεζών και του ΤΧΣ, τα οποία κατά τη άποψη της ΟΤΟΕ οδηγούν σε εκπαραθύρωση των εκπροσώπων των εργαζομένων και των κοινωνικών φορέων και σε αφελληνισμό των τραπεζών. Απαντώντας, ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης αναγνώρισε ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα με τα κριτήρια που επέβαλαν οι δανειστές και ψήφισε η Κυβέρνηση, δηλώνοντας μεταξύ άλλων, ότι σε κάθε περίπτωση η Κυβέρνηση στηρίζει την ανάγκη συμμετοχής εκπροσώπων των εργαζομένων στα ΔΣ των Τραπεζών.

Όσον αφορά στα δημοσιεύματα για περαιτέρω μείωση των εργαζομένων στις τράπεζες, θέμα που έθεσε επιτακτικά η ΟΤΟΕ, ο κ. Δραγασάκης τόνισε ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι προβλέψεις των εγκεκριμένων από τους θεσμούς πλάνων αναδιάρθρωσης των τραπεζών. Για δε τους απολυμένους από τις Συνεταιριστικές Τράπεζες και την BNP Paribas, δήλωσε ότι «υπάρχουν δυσκολίες για την απορρόφησή τους και ότι το θέμα θα επανεξεταστεί από την Κυβέρνηση».

- Μαζική συμμετοχή του κλάδου στο Πανεργατικό Συλλαλητήριο της ΓΣΕΕ στη Θεσσαλονίκη, (10-9-2016) με σύνθημα « Φτάνει πιά! Δεν θέλουμε να μας «σώσετε» άλλο!»

- Απόφαση Γ.Σ. ΟΤΟΕ και παρέμβαση της ΟΤΟΕ για την προστασία της απασχόλησης και των εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων στην Τράπεζα Αττικής (6-10-2016)

- Απόφαση Γ.Σ. της ΟΤΟΕ (6-10-2016) για Προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας με σκοπό την ακύρωση του αντιασφαλιστικού νόμου 4387/12-5-2016, με τον οποίο καταργούνται οριστικά τα ασφαλιστικά δικαιώματα δεκαετιών των τραπεζοϋπαλλήλων, για τα οποία έχουν καταβάλλει υπέρογκες εισφορές.

Οι προσφυγές της ΟΤΟΕ αποφασίστηκε να γίνουν σε τρία επίπεδα, που θα αφορούν:

α) στις συνέπειες στις Κύριες συντάξεις των Ειδικών Ταμείων των τραπεζοϋπαλλήλων

β) στις συνέπειες στις Επικουρικές συντάξεις των Ειδικών Ταμείων των τραπεζοϋπαλλήλων που έχουν ενταχθεί στο ΕΤΕΑ

γ) στις συνέπειες στις συντάξεις των τραπεζοϋπαλλήλων των Ταμείων, που είχαν ενταχθεί στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ).

- Στις 21-10-2016 κατάθεση Προσφυγής της ΟΤΟΕ μαζί με την Ομοσπονδία των Συνταξιούχων (ΟΣΤΟΕ) και μεγάλο αριθμό Πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών Οργανώσεων-Μελών της ΟΤΟΕ και των Συνταξιούχων, στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ), με στόχο την ακύρωση του Νόμου Κατρούγκαλου 4387/2016 και των Υπουργικών Αποφάσεων, που τον εξειδικεύουν και αφορούν τόσο στις κύριες, όσο και στις επικουρικές συντάξεις των Τραπεζοϋπαλλήλων.

Οι αιτήσεις, με τις οποίες ζητείται από το ΣτΕ να ακυρωθούν οι Υπουργικές Αποφάσεις, που αφορούν στον αντιασφαλιστικό νόμο Κατρούγκαλου συντάχθηκαν από ομάδα νομικών υπό τον συντονισμό του Καθηγητή Ξενοφώντα Κοντιιάδη και επικαλούνται 11 λόγους ακυρώσεως, μεταξύ των οποίων:

- την έλλειψη ειδικής, εμπειριστατωμένης και επιστημονικά τεκμηριωμένης μελέτης,
- την παραβίαση της συνταγματικής υποχρέωσης του κράτους να εγγυάται την επικουρική κοινωνική ασφάλιση,
- την παραβίαση της αρχής της ανταποδοτικότητας ως παραμέτρου του δικαιώματος στην κοινωνική ασφάλιση,
- την παραβίαση του δεδουλευμένου που απορρέει από τις πρόσφατες αποφάσεις της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας που έκρινε αντισυνταγματικές τις περικοπές των συντάξεων (2287-2290/2015),
- την παραβίαση του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,
- τη Διεθνή Σύμβαση Εργασίας 102 και τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Κοινωνικής Ασφάλειας.

- **Διοργάνωση στην Αθήνα, στις 4-11-2016 και κατόπιν πρόσκλησης της ΟΤΟΕ, της Ευρωπαϊκής Συνάντησης των συνδικάτων του χρηματοπιστωτικού κλάδου.**

Η Διοίκηση της Οργάνωσης των Ευρωπαϊκών Συνδικάτων του Χρηματοπιστωτικού Κλάδου, (Τραπεζών και Ασφαλιστικών Εταιρειών), από τις χώρες της Μεσογείου και της Νότιας Ευρώπης συνεδρίασε στην Αθήνα, ενόψει του Πανευρωπαϊκού Συνεδρίου του Χρηματοπιστωτικού Τομέα,

και κατέληξε σε σημαντικά συμπεράσματα για την υπεράσπιση των κλαδικών ΣΣΕ και το αναγκαίο ρυθμιστικό πλαίσιο για τις Τράπεζες .

Ειδικότερα τονίστηκε η **κοινή βούληση των συνδικάτων των χωρών Ιταλίας, Ισπανίας, Πορτογαλίας, Ελλάδας, Κύπρου, Μάλτας και Τουρκίας**, που συμμετείχαν με εκπροσώπους τους στη συνεδρίαση, για τη **στήριξη συνολικά των συλλογικών διαπραγματεύσεων, με στόχο την υπεράσπιση των Συλλογικών Συμβάσεων.**

Μετά την τεκμηριωμένη εισήγηση και τις συγκεκριμένες προτάσεις της ΟΤΟΕ, τονίστηκε ιδιαίτερα η αναγκαιότητα στήριξης των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων μέσα από την συντονισμένη παρέμβαση των συνδικάτων της Ευρώπης. Και τούτο διότι οι κλαδικές ΣΣΕ δεν αποτελούν μόνο δημοκρατικό θεσμό υπεράσπισης συλλογικών εργασιακών δικαιωμάτων, αλλά και διαδικασία που δημιουργεί όρους για κοινωνική συνοχή και δικαιότερη εισοδηματική κατανομή με μείωση των ανισοτήτων και αποτροπή του κοινωνικού κατακερματισμού, ενώ, ταυτόχρονα, παρέχουν δυνατότητες μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας στην οικονομία.

Για το ρυθμιστικό πλαίσιο, που θέτει η Βασιλεία ΙΙΙ για τις Τράπεζες, η ΟΤΟΕ επεσήμανε ότι απαιτείται ένα διαφορετικό, ευέλικτο και δίκαιο πλαίσιο ρύθμισης, με κατάλληλο διαχωρισμό των τραπεζών, ανάλογα με το βαθμό έκθεσής τους σε κερδοσκοπικές δραστηριότητες, προκειμένου να εφαρμόζεται η αρχή της αναλογικότητας , ιδίως σε ό,τι αφορά στον κανονισμό για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις.

Η ΟΤΟΕ υπογράμμισε επίσης την ανάγκη αντιμετώπισης των προβλημάτων από τις δραστηριότητες του σκιώδους τραπεζικού τομέα στη συνολική λειτουργία του τραπεζικού συστήματος.

- Στο πλαίσιο των συστηματικών δημόσιων παρεμβάσεων της για την υπεράσπιση και την ανάδειξη της σημασίας των κλαδικών ΣΣΕ, αλλά και για τη στήριξη της αναγκαίας πλήρους αποκατάστασης των συλλογικών διαπραγματεύσεων, με αφορμή τις συζητήσεις της κυβέρνησης με τους δανειστές για τα εργασιακά, η ΟΤΟΕ σε συνεργασία με το ΙΝΕ/ΟΤΟΕ διοργάνωσε εκδήλωση – παρέμβαση στις 29-11-2016, με ομιλητές διακεκριμένους καθηγητές Νομικής και Οικονομολόγους.

Η εκδήλωση είχε ιδιαίτερη απήχηση, με μαζική συμμετοχή συνδικαλιστικών στελεχών τόσο του τραπεζικού κλάδου, όσο και άλλων κλάδων της οικονομίας.

- Στις 28-11-2016 η ΟΤΟΕ, μαζί με την ΟΣΤΟΕ και τις πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, κατέθεσαν νέα προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ). Με αυτήν

ζήτησαν την ακύρωση της Ερμηνευτικής Εγκυκλίου του Νόμου Κατρούγκαλου 4387/2016, που αφορά στους ασφαλισμένους του ΕΤΑΤ. Με την εν λόγω Ερμηνευτική εγκύκλιο καταργούνται καταστατικά ασφαλιστικά δικαιώματα και επέρχονται σοβαρές συνέπειες σε βάρος των ασφαλισμένων στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ).

- Στις 8-12-2016 η ΟΤΟΕ συμμετείχε στην 24ωρη Πανελλαδική Απεργία της ΓΣΕΕ ενώνοντας τη φωνή και τη δύναμή της με τους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους της χώρας, που αγωνίζονται ενάντια στις μνημονιακές πολιτικές της λιτότητας, της ανεργίας και της ισοπέδωσης των ασφαλιστικών δικαιωμάτων, **με κεντρικές διεκδικήσεις:**

▮ Την προστασία της Απασχόλησης, με πλήρη εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα και αποτροπή των ομαδικών απολύσεων.

▮ Ελεύθερες Συλλογικές Διαπραγματεύσεις, με κυρίαρχο ρόλο των Κλαδικών Συλλογικών Συμβάσεων. Ολική μετενέργεια (χωρίς περιορισμούς) και απόλυτη ισχύ της αρχής της εύνοιας.

▮ Την κατάργηση των αντεργατικών αντιασφαλιστικών διατάξεων που οδήγησαν στην ισοπέδωση των δικαιωμάτων, στη μόνιμη ομηρία των συντάξεων και στην κατάργηση του κοινωνικού κράτους.

▮ Την ανεμπόδιστη συνδικαλιστική δράση σε όλα τα επίπεδα με κυρίαρχα δικαιώματα, που διασφαλίζουν την εργασία από ανεξέλεγκτες απολύσεις και υπερασπίζουν την Απεργία ως βασικό όπλο – δικαίωμα αντίστασης και δράσης των εργαζομένων.

▮ Οι τράπεζες να γίνουν μοχλός επανεκκίνησης της ελληνικής οικονομίας, με στόχο την παραγωγική ανασυγκρότηση και την ανάπτυξη της χώρας, χωρίς εξωγενείς παρεμβατισμούς, που επιχειρούν να αλλοιώσουν το ρόλο τους μέσα από τον έλεγχο των Διοικήσεων με στόχο την εξυπηρέτηση κερδοσκοπικών συμφερόντων.

-Καθόλη τη διάρκεια του έτους, συστηματική επεξεργασία και επιστημονική τεκμηρίωση επικαιροποιημένων θέσεων και προτάσεων του κλάδου για τις εξελίξεις στις Τράπεζες, τις Εργασιακές Σχέσεις και το Ασφαλιστικό, από τις Γραμματείες Χ/Π Συστήματος, Εργασιακών Σχέσεων και Ασφαλιστικού αντίστοιχα, καθώς και από τους ειδικούς Συμβούλους της ΟΤΟΕ, με την αξιοποίηση και του Επιστημονικού Συμβουλίου ΙΝΕ/ΟΤΟΕ/ΔΙΚΕΤΕ. Στόχος, η υποστήριξη των παρεμβάσεων της ΟΤΟΕ στην Ελλάδα και διεθνώς, στο πλαίσιο της Uni. Επίσης, η

υποστήριξη σε παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες των Συλλόγων- μελών για θέματα Χ/Π Συστήματος, εφαρμογής της κλαδικής ΣΣΕ, ασφαλιστικά κλπ.

2017

Το 2017, η δράση της ΟΤΟΕ επικεντρώθηκε στα ακόλουθα:

- **Μέχρι τις αρχές Μαρτίου, σειρά συναντήσεων του Προεδρείου της ΟΤΟΕ με τις Διοικήσεις των Τραπεζών, μετά από πρωτοβουλία της ΟΤΟΕ.**

Στις συναντήσεις αυτές οι Διοικήσεις ανέφεραν ότι η αβεβαιότητα αποτρέπει την επιστροφή των τραπεζών και της οικονομίας στην κανονικότητα. Συζητήθηκε επίσης ο ρόλος των Τραπεζών σε θέματα που αφορούν στην οικονομία και ειδικότερα στις επιχειρήσεις στα νοικοκυριά, στην καθημερινότητα των συναλλαγών, στις αναδιαρθρώσεις εργασιών καθώς και στις εκκρεμότητες ορισμού Διοικήσεων. Επίσης, θέματα που απασχολούν τους εργαζόμενους στον κλάδο.

- **Νέα παρέμβαση της ΟΤΟΕ για τις κλαδικές Συλλογικές Συμβάσεις. (9-3-2017)** Σε συνέχεια των δημόσιων παρεμβάσεων της, στην Ελλάδα και διεθνώς για την προάσπιση του θεσμού των κλαδικών ΣΣΕ, η ΟΤΟΕ δήλωσε προς κάθε κατεύθυνση (Κυβέρνηση και ευρωπαϊκούς θεσμούς) ότι οι κλαδικές ΣΣΕ αποτελούν «κόκκινη γραμμή» για τους εργαζόμενους καθώς υπάρχουν πολλοί και σοβαροί λόγοι που επιβάλλουν την ουσιαστική στήριξή τους. Ορισμένοι από τους λόγους αυτούς είναι:

▮ Η δικαιότερη εισοδηματική κατανομή, η κοινωνική συνοχή, ο περιορισμός των ανισοτήτων, η προστασία των ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού.

▮ Με την ύπαρξη ξεκάθαρων εργασιακών κανόνων στον κάθε κλάδο, οι εργοδότες έχουν κίνητρο να επικεντρωθούν σε ποιοτικές επενδύσεις για σύγχρονη ανταγωνιστικότητα και καινοτομία.

▮ Η αποτροπή του αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ επιχειρήσεων με όπλο την αξιοποίηση αδύναμων επιχειρησιακών σωματείων/ενώσεων προσώπων.

▮ Οι κλαδικές Συλλογικές Διαπραγματεύσεις αποτελούν πεδίο ουσιαστικής συνεννόησης των μερών για συντονισμένη αντιμετώπιση προβλημάτων.

▮ Τα κλαδικά μισθολογικά-εργασιακά δικαιώματα αποτελούν ασφαλή και καλύτερη βάση εκκίνησης για τις Επιχειρησιακές ΣΣΕ.

Με βάση τα παραπάνω, η ΟΤΟΕ επεσήμανε ότι οι Κλαδικές Συμβάσεις προάγουν έναν ανταγωνισμό υγιή, ποιοτικό και καινοτόμο και όχι έναν ανταγωνισμό βασισμένο στην ασυδοσία και στην κοινωνική υποβάθμιση. Για το λόγο αυτό η Κυβέρνηση οφείλει να μην υποκύψει στις πιέσεις των δανειστών και να αποκαταστήσει:

α) τον ενιαίο ρυθμιστικό ρόλο των κλαδικών ΣΣΕ, επαναφέροντας και διευκολύνοντας την επέκτασή τους στο σύνολο του αντίστοιχου κλάδου και

β) την αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης στη σύγκρισή τους με τις επιχειρησιακές, ώστε να μην νοθεύονται τα κλαδικά δικαιώματα ανάλογα με τις διαθέσεις μεμονωμένων και κακόπιστων εργοδοτών.

- Στις 27-3-2017 δημόσια παρέμβαση της ΟΤΟΕ ενάντια στην πώληση της Εθνικής Ασφαλιστικής από την ΕΤΕ και στον αφελληνισμό της Ασφαλιστικής αγοράς.

Η ΟΤΟΕ δήλωσε την πλήρη αντίθεσή της επισημαίνοντας ότι η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος με τις ευλογίες της συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, πουλά μια ιδιαίτερα κερδοφόρα θυγατρική της, την Εθνική Ασφαλιστική, την τελευταία μεγάλη Ελληνική ασφαλιστική εταιρία που απέμεινε στον τόπο, μετά και την πώληση της Αγροτικής Ασφαλιστικής, ουσιαστικά χαρίζοντάς την σε διεθνή κερδοσκοπικά FUNDS.

- Αποφασιστική παρέμβαση της ΟΤΟΕ για την αποτροπή απολύσεων εργαζομένων στην Τράπεζα Αττικής. (30-3-2017)

- Πραγματοποίηση, τον Απρίλιο του 2017, σειράς συναντήσεων της ΟΤΟΕ με τις Διοικήσεις των Τραπεζών Eurobank, Εθνική, Πειραιώς, Alpha, Αττικής καθώς και με την Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών. Αντικείμενα των συναντήσεων ήταν αφ' ενός η κατάσταση στις Τράπεζες, αφ' ετέρου οι εναπομένουσες εκκρεμότητες από την Κλαδική Σ.Σ.Ε. σε δύο σημαντικά θέματα:

- Δάνεια των τραπεζοϋπαλλήλων

-Δημιουργία συμπληρωματικού προγράμματος υγείας σε κλαδικό επίπεδο για όλους τους εργαζόμενους στις Τράπεζες.

Από τις Διοικήσεις επισημάνθηκε εκ νέου ότι «η αβεβαιότητα σε πολιτικό επίπεδο αποτρέπει την επιστροφή της κανονικότητας στις Τράπεζες και στην οικονομία και κατ' επέκταση επηρεάζει και την ελληνική κοινωνία».

Για τις εκκρεμότητες της κλαδικής ΣΣΕ συμφωνήθηκε η συνέχιση του διαλόγου μεταξύ των διαπραγματευτών των δύο πλευρών με στόχο την άμεση αντιμετώπισή τους.

- **Παρέμβαση της ΟΤΟΕ, στις 21-4-2017, για ουσιαστικότερα μέτρα αποτροπής των ληστειών από τις Τράπεζες και την Πολιτεία**, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι νέες μέθοδοι των εγκληματιών.

- **Περιοδείες της ΟΤΟΕ σε όλη την επικράτεια για την ενημέρωση των εργαζομένων για:**

- τις εξελίξεις στις Τράπεζες και την Οικονομία.
- την υλοποίηση εκκρεμών ρυθμίσεων της Κλαδικής Σ.Σ.Ε.
- την ψηφιοποίηση των τραπεζικών εργασιών και την προστασία της απασχόλησης.
- τις ενέργειες αντιμετώπισης των συνεπειών της κρίσης και των μέτρων που πλήττουν το εισόδημα, τις συντάξεις και τα εργασιακά δικαιώματα.

- **Απόλυτη δικαίωση της ΟΤΟΕ και του Συλλόγου των Εργαζομένων στην Τράπεζα Αττικής στο Υπουργείο Εργασίας. (2-5-2017).**

Η άμεση αντίδραση της ΟΤΟΕ και του Συλλόγου των Εργαζομένων απέναντι στις απειλές της Διοίκησης της Τράπεζας Αττικής για απολύσεις, οδήγησαν στην αυτονόητη απάντηση του Υπουργείου Εργασίας. Το Υπουργείο δια της αρμόδιας Υπουργού συναίνεσε στις θέσεις της ΟΤΟΕ οι οποίες δεν αμφισβητούνται, τόσο για την προστασία της Απασχόλησης, η οποία προβλέπεται στις Κλαδικές Σ.Σ.Ε, όσο και για την εφαρμογή των εσωτερικών Κανονισμών Εργασίας.

- Συμμετοχή της ΟΤΟΕ στην 24ωρη γενική απεργία της 17-5-2017, ενάντια στις πολιτικές των μνημονίων.

Η ΟΤΟΕ ένωσε τη φωνή διαμαρτυρίας και αντίστασης των εργαζομένων στις Τράπεζες με τη φωνή όλων των εργαζομένων της χώρας των ανέργων, των συνταξιούχων, της ελληνικής κοινωνίας στο σύνολό της που παλεύει για επιβίωση.

‘Αλλωστε η ΟΤΟΕ και οι εργαζόμενοι στις Τράπεζες πρώτοι αντιλήφθηκαν και κατήγγειλαν την παράδοση της οικονομίας στους ξένους, γιατί βίωσαν τον αφελληνισμό των Τραπεζών στο επίπεδο των μετόχων, της σύνθεσης των Διοικητικών Συμβουλίων και του ελέγχου των αποφάσεων και των στρατηγικών επιλογών. Επιλογών που όπως όλα δείχνουν δεν θα υπηρετήσουν την οικονομική ανάπτυξη της χώρας σε όφελος της ελληνικής κοινωνίας, αλλά τα συμφέροντα των νέων μετόχων.

- Συμμετοχή της ΟΤΟΕ στο διακρατικό πρόγραμμα που συντόνισαν τα Ιταλικά συνδικάτα FIRST-CISL «Συνδυασμός Εργασιακής και οικογενειακής ζωής και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στον Χ/Π τομέα», με ουσιαστικές παρεμβάσεις, παρουσιάσεις και προτάσεις συμβούλων και στελεχών της, από τον Μάιο του 2017 μέχρι και την ολοκλήρωση του προγράμματος, τον Σεπτέμβριο του 2018. Η συνάντηση εκκίνησης έγινε στην Αθήνα.

- Παρέμβαση της ΟΤΟΕ σε συνάντηση στις 4-7-2017 με τον Δ/ντα Σύμβουλο της Τράπεζας Πειραιώς κ. Μεγάλου, για την προστασία της Απασχόλησης. Απαντώντας στην ΟΤΟΕ ο κ. Μεγάλου δήλωσε ότι δεν είναι στις προθέσεις ούτε στους σχεδιασμούς της Τράπεζας να πληγεί η Εργασία και η απασχόληση των εργαζομένων. Διευκρίνισε ότι η μείωση προσωπικού, που εκκρεμεί στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης των πλάνων αναδιάρθρωσης τα οποία έχουν συμφωνήσει η Κυβέρνηση και οι Τράπεζες, θα γίνει με τις ίδιες όπως και στο παρελθόν διαδικασίες και σύμφωνα με την ελεύθερη βούληση κάθε εργαζόμενου. Για δε τη συμβολή της Τράπεζας στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, δήλωσε ότι η Τράπεζα επεξεργάζεται φιλόδοξα σχέδια.

Με αφορμή την παραπάνω συνάντηση η ΟΤΟΕ επισήμανε πως σε μια περίοδο έξαρσης της ανεργίας έχουν ευθύνη «να μην ρίξουν άλλο λάδι στη φωτιά», τόσο οι νέοι μέτοχοι των τραπεζών, με κατευθύνσεις περαιτέρω συρρίκνωσης της Εργασίας στις Διοικήσεις τους, όσο και η Κυβέρνηση, η οποία οφείλει να μην είναι παθητικός παρατηρητής των τραπεζικών δρώμενων, αλλά να παρακολουθεί, να ελέγχει και να παρεμβαίνει σε περιπτώσεις αντεργατικών συμπεριφορών.

- **Αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου της ΟΤΟΕ για τη διερεύνηση μέτρων περαιτέρω προστασίας της απασχόλησης**, με την αξιοποίηση και της τρέχουσας ευρωπαϊκής εμπειρίας και αντίστοιχων καλών πρακτικών, πέραν των μέτρων που ήδη έχουν κατοχυρωθεί στις κλαδικές ΣΣΕ (25-7-2017) .

- **Δημόσια παρέμβαση της ΟΤΟΕ για τη στήριξη του Λογαριασμού επικούρησης των εργαζομένων της Εθνικής τράπεζας (ΛΕΠΕΤΕ) και της λειτουργίας του ΤΥΠΕΤ (1-9-2017)** και αποστολή επιστολής στον Πρωθυπουργό και στους αρμόδιους Υπουργούς, στην οποία εκθέτει το πρόβλημα και ζητά να παρθούν πρωτοβουλίες για την αντιμετώπισή του.

Ειδικότερα, η Εκτελεστική Γραμματεία της ΟΤΟΕ σε πολύωρη συνεδρίασή της για το θέμα, με τη συμμετοχή των εκπροσώπων των Συλλόγων των εργαζομένων της Εθνικής Τράπεζας, πήρε σαφή και ξεκάθαρη θέση υπεράσπισης του ΛΕΠΕΤΕ απέναντι στην προκλητική στάση της Διοίκησης, επισημαίνοντας τα εξής:

1. Ο Λογαριασμός Επικουρικής Ασφάλισης της ΕΤΕ είναι θεσμός κοινωνικής μετεργασιακής προστασίας, με ιστορία σχεδόν 70 χρόνων και πρέπει να γίνει αντικείμενο σεβασμού από την Διοίκηση της Εθνικής, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της απέναντι στους εργαζόμενους.
2. Η επιδιωκόμενη από τη Διοίκηση περικοπή της χρηματοδότησης, οδηγεί σε τραγικό αδιέξοδο τους συνταξιούχους, ματαιώνει οριστικά κάθε προσδοκία επικούρησης στους εν ενεργεία συναδέλφους, έχει δε ολέθριες συνέπειες και για το ΤΥΠΕΤ, η οικονομική κατάσταση του οποίου θα επιδεινωθεί σημαντικά με τη στέρηση εισφορών περίπου 5 εκατ. ευρώ το χρόνο.
3. Η Διοίκηση της Εθνικής έχει υποχρέωση η οποία απορρέει από τον τρόπο οικονομικής λειτουργίας και παροχών που ακολουθήθηκε εδώ και πολλές δεκαετίες, που την δεσμεύει τυπικά, ουσιαστικά, δεοντολογικά και ηθικά.
4. Η ΟΤΟΕ υποστηρίζει τις νομικές ενέργειες των Συλλόγων των εν ενεργεία και των συνταξιούχων της Εθνικής Τράπεζας και παρεμβαίνει αποφασιστικά στα δικαστήρια, όπου συζητείται η υπόθεση αυτή. Ακόμα, συντονίζει τις συνδικαλιστικές ενέργειές της με τους Συλλόγους των εν ενεργεία και των συνταξιούχων της ΕΤΕ, με τη διοργάνωση κοινών συσκέψεων, στο πλαίσιο και των δικών τους αποφάσεων και κλιμακώνει με μαζικές ενέργειες και δράσεις τις συνδικαλιστικές της αντιδράσεις.

5. Τέλος, η ΟΤΟΕ κάλεσε επανειλημμένα την Κυβέρνηση να εγκαταλείψει το ρόλο του εξ' αποστάσεως αδιάφορου παρατηρητή των εξελίξεων σε βάρος των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων και των συνταξιούχων της Εθνικής και να πάρει θέση, όπως άλλωστε οφείλει.

- Νέα δημόσια παρέμβαση της ΟΤΟΕ (19-9-2017) για τις κλαδικές ΣΣΕ, με αφορμή την Ομιλία στη ΔΕΘ του Προέδρου της Ν.Δ. και Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Ο κ. Μητσοτάκης ισχυρίστηκε ότι οι επιχειρησιακές ΣΣΕ πρέπει σε κάθε περίπτωση να υπερισχύουν των κλαδικών (να εκλείψουν, δηλαδή, ακόμα και οι ελάχιστες διασφαλίσεις για τους εργαζόμενους κάθε κλάδου) και στις επιχειρήσεις να γίνονται ατομικές συμφωνίες εργοδοτών-εργαζομένων, χωρίς τα συνδικάτα.

Η ΟΤΟΕ επισήμανε ότι κάθε επίθεση στις κλαδικές ΣΣΕ και γενικότερα στις συλλογικές διαπραγματεύσεις αποτελεί θέση οικονομικής και κοινωνικής οπισθοδρόμησης. Στην εποχή της ψηφιακής επανάστασης, στην εποχή που η Ελλάδα χρειάζεται σύγχρονες επενδύσεις με αξιοπρεπείς όρους εργασίας και προτεραιότητα στη Γνώση, δεν νοείται να εκφράζονται απόψεις για τις Κλαδικές Συμβάσεις που ξεπερνούν και αυτές ακόμα τις επίμονες αλλά ακραίες θέσεις του ΔΝΤ.

Η ΟΤΟΕ τόνισε ότι η προτεραιότητα ισχύος των επιχειρησιακών ΣΣΕ έναντι των Κλαδικών σε χώρες με συντριπτική πλειοψηφία μικρομεσαίων επιχειρήσεων, όπως η Ελλάδα, οδηγεί στην εξάλειψη κάθε συλλογικής κάλυψης, σε εξαφάνιση των συνδικαλιστικών και των εργοδοτικών οργανώσεων, δηλαδή των κοινωνικών εταίρων, συνακόλουθα του κοινωνικού διαλόγου. Και όπου εκλείπει ο διάλογος, οι κοινωνικές εντάσεις και συγκρούσεις είναι τυφλές, με συνέπειες απρόβλεπτες.

Η ΟΤΟΕ έχει άλλωστε επανειλημμένα προασπίσει και έμπρακτα αποδείξει τον αναντικατάστατο ρόλο των κλαδικών ΣΣΕ στην επίτευξη πρωτοποριακών και μακρόπννων συμφωνιών, που λειτουργούν ομαλά και συμπληρωματικά με τις επιχειρησιακές, προς αμοιβαίο όφελος του κλάδου, των εργαζόμενων και της κοινωνίας.

- Για το διεθνώς επίκαιρο και ταυτόχρονα κρίσιμο θέμα της ψηφιοποίησης των τραπεζικών εργασιών, η Ε.Γ. και το Γενικό Συμβούλιο της ΟΤΟΕ (Συνεδρίαση της 10/11/2017) ενημερώθηκαν με τεκμηριωμένες εισηγήσεις από τις Γραμματείες Εργασιακών Σχέσεων και Χ/Π Συστήματος (Β. Γεωργακοπούλου-Μάρκος Τσατσούλης), βασισμένες στη διεθνή, στην ευρωπαϊκή και στη μέχρι σήμερα εγχώρια εμπειρία, για:

- την ψηφιοποίηση των τραπεζικών εργασιών και τις συνέπειες που αυτή αναμένεται να έχει στην απασχόληση και στα αντικείμενα εργασίας των τραπεζοϋπαλλήλων,.
- τις συνεχιζόμενες αναδιαρθρώσεις, που επηρεάζουν την απασχόληση, με μεγάλη μείωση του αριθμού των εργαζομένων τα τελευταία χρόνια με τη μέθοδο των εθελουσίων εξόδων και του δικτύου των καταστημάτων, (η απασχόληση μειώθηκε κατά 25,5% και το δίκτυο των καταστημάτων κατά 35,7%), .
- τις επιπτώσεις στους εργαζόμενους και την πελατεία από τις αλληπάλληλες εθελούσιες εξόδους και τη συρρίκνωση του δικτύου καταστημάτων των Τραπεζών στην Ελλάδα.

Διαπιστώθηκε ότι στην Ευρώπη σχεδιάζονται και ήδη προωθούνται ανατροπές σε όλες σχεδόν τις πτυχές της παραγωγής, της γνώσης, της εργασίας και της πολιτικής που αφορούν στην οργάνωση της οικονομίας, στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και στην αντιμετώπιση των αναγκών του.

Οι ελληνικές τράπεζες προχωρούν ωστόσο στο σχεδιασμό της «επόμενης ψηφιακής μέρας» με βάση όσα ισχύουν στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, χωρίς πραγματική γνώση της οικονομικής προοπτικής της χώρας, με συνέπεια τη δημιουργία ενός θολού τοπίου για το μέλλον των τραπεζικών εργασιών και των θέσεων εργασίας.

Προκειμένου η ΟΤΟΕ να διαμορφώσει εξειδικευμένες θέσεις για το κρίσιμο θέμα της ψηφιοποίησης, αλλά και να παρέμβει αποφασιστικά στις εξελίξεις, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο,

- δρομολόγησε μέσω του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ την εκπόνηση επιστημονικής μελέτης για την ψηφιοποίηση των τραπεζικών εργασιών και τις επιπτώσεις της στην εργασία και τη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος.
- υλοποίησε συσκέψεις με τα Διοικητικά Συμβούλια των Συλλόγων-μελών για ενημέρωση, ανταλλαγή απόψεων και προετοιμασία παρέμβασης στις εξελίξεις,
- ζήτησε και υλοποίησε συναντήσεις με τις Διοικήσεις των Τραπεζών προκειμένου να ενημερωθεί για τα αντίστοιχα σχέδιά τους, αλλά και συναντήσεις με την Κυβέρνηση και τα Κόμματα, προκειμένου να ακούσει τις θέσεις τους για τα θέματα αυτά.
- αποφάσισε να αξιοποιήσει κάθε δυνατό μέσο προβολής, επικοινωνίας και ανάδειξης όσων ήδη σχεδιάζονται στις Τράπεζες και αφορούν στους εργαζόμενους και στην ελληνική κοινωνία (ΜΜΕ, WEB TV ΟΤΟΕ, Δελτία Τύπου, Ανακοινώσεις κα).

- Σημαντική θεματική εκπομπή της ΟΤΟΕ TV (23/11/2017) για την αναζήτηση λύσεων για το παρόν και το μέλλον της Ασφάλισης, θέτοντας σε ειδικούς τα ερωτήματα κατά πόσον μπορεί να υπάρξει ένα βιώσιμο ανταποδοτικό ασφαλιστικό σύστημα μέσα στην κρίση, με εγγυημένες και αξιοπρεπείς συντάξεις, ποιες είναι οι λύσεις, τι επιφυλάσσει το μέλλον και ποια η προοπτική του ΛΕΠΕΤΕ.

- Νέα δημόσια παρέμβαση της ΟΤΟΕ (29/11/2017) για τους πλειστηριασμούς και τη διαχείριση των κόκκινων δανείων .

Συνοπτικά, οι προτάσεις της ΟΤΟΕ για τα κόκκινα δάνεια περιλαμβάνουν:

α) την αντιμετώπιση του μεγαλύτερου μέρους του μη εξυπηρετούμενου ιδιωτικού χρέους προς τις Τράπεζες με εσωτερική διαχείριση από τις ίδιες τις Τράπεζες, με αξιοποίηση του υπάρχοντος και έμπειρου ανθρώπινου δυναμικού τους.

- αυτή η προσπάθεια χρειάζεται άμεσα να επικεντρωθεί στην κατηγορία των μεγάλων, επιχειρηματικών και στεγαστικών μη εξυπηρετούμενων δανείων, όπου υπάρχουν σημαντικά ποσά και περιπτώσεις στρατηγικών χρεοκοπιών άνω των 20δις€.
- απαιτείται παράλληλα η διαμόρφωση και η εφαρμογή από τις τράπεζες δυναμικών προϊόντων ρύθμισης των δανείων, με την αξιοποίηση στο μέγιστο των μακροπρόθεσμων εργαλείων του Κώδικα Δεοντολογίας. Τέτοια σύνθετα και παραμετρικά προγράμματα ρύθμισης, θα έχουν ιδιαίτερα θετική συμβολή στη σταθερή διευθέτηση του πιστωτικού κινδύνου, στη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και στην κάλυψη των αναγκών της ελληνικής οικονομίας.

Ειδικότερα για τα **μη εξυπηρετούμενα επιχειρηματικά δάνεια**- και πέραν των εμφανιζόμενων «στρατηγικών χρεοκοπιών»- η διαδικασία και τα κύρια κριτήρια αξιολόγησής τους επιβάλλεται να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ο τρόπος διευθέτησης δεν θα πρέπει να οδηγεί σε ριζικές αναδιαρθρώσεις στην κατεύθυνση της υπέρμετρης συγκεντροποίησης υφιστάμενων επιχειρηματικών κλάδων,
- οι επιχειρήσεις θα πρέπει να αξιολογηθούν για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας κατά το πρόσφατο παρελθόν αλλά και να δεσμευτούν για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στα πλάνα αναδιάρθρωσής τους,
- οι επιχειρήσεις θα πρέπει να αξιολογηθούν για την άμεση θετική συμβολή του κλάδου και της επιχείρησης στη στήριξη του νέου αναπτυξιακού και παραγωγικού πλαισίου,

- οι χρησιμοποιούμενοι οικονομοτεχνικοί δείκτες βιωσιμότητας θα πρέπει να εμπλουτιστούν με αναπτυξιακά κριτήρια. Έτσι θα αποφευχθούν αυτοματοποιημένες-ισοπεδωτικές λύσεις, που κινδυνεύουν τελικά να οδηγήσουν στον αφανισμό επιχειρήσεων ή και ολόκληρων κλάδων της ελληνικής οικονομίας.
- σε περιπτώσεις επιχειρήσεων (ειδικά μεσαίων, μικρομεσαίων και ελευθ. επαγγελματιών) που θα κριθούν οριακά βιώσιμες, θα πρέπει να εξεταστούν και να προωθηθούν λύσεις συνεργασιών μεταξύ τους. Στόχοι αφ' ενός η διατήρηση της απασχόλησης, αφετέρου η δημιουργία ενός νέου επιχειρηματικού μοντέλου λειτουργίας, που θα μπορεί να βασίζεται ακόμα και στις συνεργατικές αρχές στη σύγχρονη εκδοχή τους, καθώς και στις αρχές της κοινωνικής οικονομίας, υπό τις προαναφερθείσες κατευθύνσεις του νέου αναπτυξιακού και παραγωγικού πλαισίου της ελληνικής οικονομίας.

β) την ίδρυση Εθνικού Διατραπεζικού Φορέα μη Εξυπηρετούμενων Επιχειρηματικών Δανείων, με αναπτυξιακή προοπτική και κοινωνική ευαισθησία, με τη συμμετοχή όλων των τραπεζών, του ΤΧΣ, της ΤτΕ, αλλά και ιδιωτικών κεφαλαίων, και υπό την στρατηγική επίβλεψη του Κυβερνητικού Συμβουλίου Ιδιωτικού Χρέους, όπως σχετικά προβλέπεται.

Η νέα προτεινόμενη δομή δεν πρέπει να διαταράσσει και να αποσταθεροποιεί τα τραπεζοκεντρικά χαρακτηριστικά του χ/π συστήματος στην Ελλάδα.

Σε ένα πρώτο στάδιο η νέα δομή θα πρέπει να επικεντρωθεί στη διευθέτηση των μη εξυπηρετούμενων επιχειρηματικών δανείων για τις μεσαίες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στα οποία έχουν ληφθεί προβλέψεις απομείωσης και διαθέτουν τις ανάλογες εξασφαλίσεις.

γ) την προστασία της πρώτης κατοικίας, πρωτίστως για λόγους κοινωνικής συνοχής, αλλά και αποτροπής ακραίων εξελίξεων στην αγορά ακινήτων.

- Συμμετοχή και παρέμβαση της ΟΤΟΕ στην ημερίδα της Ευρωπαϊκής συνδικαλιστικής οργάνωσης UNI-EUROPA και των Ελληνικών Συνδικάτων – μελών της, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα την 1/12/2017 με αντικείμενο τον «Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Πυλώνα, την Κοινωνική Ευρώπη και τις εθνικές οικονομίες σε κρίση – η απάντηση των Συνδικάτων», με κεντρικό ομιλητή τον Γεν.Γραμματέα της UNI - Europa Oliver Roethig.

Στην ημερίδα, συμμετείχαν και τοποθετήθηκαν συνδικαλιστικά στελέχη του Ιδιωτικού Τομέα από Γαλλία, Ιταλία, Πορτογαλία και Κύπρο.

Με τη λήξη της ημερίδας εκδόθηκε κοινό ψήφισμα των ελληνικών συνδικάτων- μελών της **UNI EUROPA: ΟΤΟΕ, ΟΑΣΕ, ΟΙΥΕ, ΟΜΕ ΟΤΕ, ΠΟΣΤ και ΠΟΣΠ ΕΡΤ**, στο οποίο αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι:

- Ο «Ευρωπαϊκός Πυλώνας των Κοινωνικών Δικαιωμάτων», θα μπορούσε να αποτελέσει ευκαιρία για την Ευρωπαϊκή Ένωση να πάρει στροφή και να αποδείξει ότι η κύρια προτεραιότητά της είναι η προώθηση της κοινωνικής προόδου και μιας καλύτερης ζωής για τους ευρωπαίους εργαζόμενους και τους πολίτες. Ο χρόνος για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να προσφέρει στους εργαζόμενους, εξαντλείται.
- Ο κοινωνικός πυλώνας, **έχει τη δυνατότητα να αποφέρει πραγματικά οφέλη, αλλά μόνο εάν εφαρμοστεί όπως πρέπει.** Για αυτό τα συνδικάτα ζητούν ένα σχέδιο δράσης με ένα νομοθετικό πρόγραμμα, που να ξεκινήσει σύντομα. **Χρειάζεται, παράλληλα, ενεργό στήριξη από όλα τα κράτη μέλη, τους κοινωνικούς εταίρους – συνδικάτα και εργοδότες – και από όλα τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,** συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.
- **Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να προωθήσει ενεργά τον κοινωνικό διάλογο σε όλα τα κράτη μέλη, ώστε να μπορέσουν οι εργοδότες και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις να διαπραγματευτούν και να εφαρμόσουν συμφωνίες.**

- **Παρέμβαση της ΟΤΟΕ στη Διοίκηση της ΕΤΕ με αίτημα τη ρύθμιση των δανειακών υποχρεώσεων των συνταξιούχων της ΕΤΕ, οι οποίοι βρέθηκαν σε εξαιρετικά δυσχερή θέση, λόγω της μονομερούς μη καταβολής των παροχών του ΛΕΠΕΤΕ. (8/12/2017)**

- **Συμμετοχή της ΟΤΟΕ στην 24ωρη απεργία της ΓΣΕΕ της 14/12/2017 ενάντια στην επιχειρούμενη από την Κυβέρνηση νομοθετική καταστολή του απεργιακού δικαιώματος.**

- **Αποφασιστική στήριξη της ΟΤΟΕ στον αγώνα των σωματείων της Τράπεζας Πειραιώς ενάντια στις συγκαλυμμένες ομαδικές απολύσεις 120 εργαζόμενων, μέσω «απόσχισης κλάδων», δηλαδή της μεταφοράς τους σε τρίτες εταιρίες, που προωθούσε η Διοίκηση της Τράπεζας.**

Διενέργεια Τριμερούς Συνάντησης ΟΤΟΕ και Συλλόγων με τη Διοίκηση στο Υπουργείο Εργασίας (20/12/2017), με την σαφή απαίτηση να μην επιμείνει η Διοίκηση στις παράνομες αυτές μεθοδεύσεις, η δε Κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της.

Μετά τις αγωνιστικές κινητοποιήσεις των Συλλόγων και ύστερα από συνάντηση ΟΤΟΕ- Διοίκησης της Τράπεζας Πειραιώς, η Τράπεζα ανέστειλε την απόσχιση και δεσμεύτηκε για διαβουλεύσεις με την ΟΤΟΕ και τους Συλλόγους μετά τις γιορτές.

- **Καθόλη τη διάρκεια του έτους**, συστηματική επεξεργασία και επιστημονική τεκμηρίωση επικαιροποιημένων θέσεων και προτάσεων του κλάδου για τις εξελίξεις στις Τράπεζες, τις Εργασιακές Σχέσεις και το Ασφαλιστικό, από τις Γραμματείες Χ/Π Συστήματος, Εργασιακών Σχέσεων και Ασφαλιστικού αντίστοιχα, καθώς και από τους ειδικούς Συμβούλους της ΟΤΟΕ, με την αξιοποίηση και του Επιστημονικού Συμβουλίου ΙΝΕ/ΟΤΟΕ/ΔΙΚΕΤΕ. Στόχος, η υποστήριξη των παρεμβάσεων της ΟΤΟΕ στην Ελλάδα και διεθνώς, στο πλαίσιο της Uni. Παράλληλα, η υποστήριξη σε παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες των Συλλόγων- μελών για θέματα Χ/Π Συστήματος, εφαρμογής της κλαδικής ΣΣΕ, ασφαλιστικά κλπ.

2018

Το 2018, η δράση της ΟΤΟΕ επικεντρώθηκε στα ακόλουθα:

- **Νέα θεματική εκπομπή της ΟΤΟΕ-TV (4/1/2018) με συζήτηση του Προέδρου της ΟΤΟΕ και διακεκριμένων καθηγητών Πανεπιστημίου για τις σύγχρονες τεχνολογίες της πληροφορίας και την ψηφιοποίηση των Τραπεζικών Εργασιών.**

- **Δημόσια παρέμβαση της ΟΤΟΕ για το πολυνομοσχέδιο που κατέθεσε η Κυβέρνηση στη Βουλή (10/01/2018).**

Η ΟΤΟΕ εξέφρασε τη θέση ότι αυτό είναι προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις των δανειστών, ισοπεδώνοντας ή και εξαφανίζοντας δικαιώματα των εργαζομένων, των συνταξιούχων και της ελληνικής κοινωνίας στο σύνολό της. Με αυτό η Κυβέρνηση έρχεται για άλλη μια φορά να επιβεβαιώσει μια πολιτική μνημονιακής υπακοής που ακυρώνει στην πράξη τα όνειρα και τις ελπίδες όσων πίστεψαν σε καλύτερες μέρες

-Νέα αποφασιστική παρέμβαση - μήνυμα του Γενικού Συμβουλίου της ΟΤΟΕ στη Διοίκηση της Τράπεζας Πειραιώς για τις μεθοδευόμενες συγκαλυμμένες ομαδικές απολύσεις με απόσχιση κλάδων (18/1/2018).

Η ΟΤΟΕ τόνισε ότι οι απολύσεις αυτές δεν θα περάσουν, κάλεσε δε την Κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της και να προστατεύσει το δικαίωμα στην εργασία.

Τελικά οι συγκαλυμμένες ομαδικές απολύσεις δεν προχώρησαν. Αυτή η σημαντική νίκη της συλλογικής εκπροσώπησης στην Τράπεζα και στον κλάδο, ανέδειξε τη σημασία της αποφασιστικής, συντονισμένης και ενωτικής δράσης ΟΤΟΕ και συλλόγων.

- Συνάντηση της ΟΤΟΕ με την ηγεσία του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (25/1/2018), στην οποία ο Πρόεδρος της ΟΤΟΕ επισήμανε ότι :

- οι τραπεζοϋπάλληλοι στην Ελλάδα έχουν πληρώσει πολύ ακριβά την οικονομική κρίση και δεν είναι αποδεκτό να ξεκινήσει ένας νέος κύκλος μειώσεων προσωπικού με αποκλειστικό στόχο την αύξηση των κερδών και τη μείωση του κόστους.
- δεν πρόκειται να αποδεχθεί η κερδοφορία των Τραπεζών να συνοδευτεί από εκατόμβες θυμάτων. Αυτή μπορεί και πρέπει να βασιστεί στη στήριξη της πραγματικής οικονομίας, στην ανάπτυξη με διεύρυνση εργασιών, νέες δανειοδοτήσεις και ενίσχυση των επενδύσεων. Αυτός είναι, άλλωστε, ο πραγματικός ρόλος του τραπεζικού συστήματος.

Οι εκπρόσωποι του ΤΧΣ διαβεβαίωσαν την ΟΤΟΕ ότι η στροφή του τραπεζικού συστήματος στην πραγματική οικονομία αποτελεί προτεραιότητα του ΤΧΣ και ότι λαμβάνουν πολύ σοβαρά υπ' όψιν τις θέσεις της.

- Σύσκεψη (5/2/2018) και συντονισμός της ΟΤΟΕ με όλους τους Συλλόγους των Εργαζομένων της Eurobank για την αποτροπή παράτυπων και βλαπτικών μονομερών εργασιακών μεθοδεύσεων της Διοίκησης, που παραβίαζαν τον Κανονισμό Εργασίας και τις ΣΣΕ.

Η αντίδραση της ΟΤΟΕ ήταν άμεση, καθώς οι μεθοδεύσεις αυτές δημιούργησαν βάσιμες υποψίες για τη δρομολόγηση παραπέρα διαδικασιών απόσχισης εργασιών, κλάδων, τομέων και υπηρεσιών από την Τράπεζα.

Η ΟΤΟΕ δήλωσε εκ νέου την απόλυτη αντίθεσή της σε ανοιχτές ή συγκαλυμμένες απολύσεις ή αποσχίσεις και ζήτησε συνάντηση με τη Διοίκηση της Τράπεζας. Παράλληλα, την κάλεσε να διαβουλευτεί με όλους τους εκπροσώπους των εργαζομένων και να επανασχεδιάσει τις ενέργειές της, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τις θέσεις-προτάσεις των συλλόγων.

Στις 15/2/2018 έγινε η συνάντηση με τη Διοίκηση, η οποία διαβεβαίωσε το Προεδρείο της ΟΤΟΕ ότι δεν είναι στις προθέσεις της να στραφεί ενάντια στα δικαιώματα των εργαζομένων και ότι η αντιμετώπιση όλων των εργαζομένων θα είναι ισότιμη χωρίς διακρίσεις και χωρίς αμφισβήτηση των δικαιωμάτων τους, τηρώντας απαρέγκλιτα τον Κανονισμό.

- Ανοιγμα του διαλόγου για την ψηφιοποίηση, τις νέες τεχνολογίες στις Τράπεζες και τις επιπτώσεις τους στην απασχόληση. Παρουσίαση εμπειριστατωμένης μελέτης και ειδικής έκδοσης του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ για τα θέματα αυτά (13/2/2018).

Η μελέτη του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ, η πρώτη στο είδος της για τον κλάδο στην Ελλάδα, παρουσιάστηκε σε ευρύ κοινό με την παρουσία εκπροσώπων πολιτικών φορέων, από τους συντελεστές της έρευνας Ξενοφώντα Κοντιάδη, Καθηγητή Δημοσίου Δικαίου, Παντείου Πανεπιστημίου, Κωνσταντίνο Παπαδημητρίου, Καθηγητή Εργατικού Δικαίου Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, Βασιλική Γεωργακοπούλου Δρ. Οικονομικών Επιστημών με ειδίκευση στην Οικονομία της Εργασίας και Δημήτρη Στεφανίδη, Σύμβουλο Ανθρώπινου Δυναμικού, με συντονιστή της συζήτησης τον Γεν. Διευθυντή του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ σ. Γιώργο Τόγια.

Την εκδήλωση χαιρέτησαν η Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ και επικεφαλής του Κινήματος Αλλαγής κ. Φώφη Γεννηματά, ο Αντιπρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωστής Χατζηδάκης και η κ. Νέλλη Τζάκου- Λαμπροπούλου, Αντιπρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, οι οποίοι έκαναν στοχευμένες αναφορές στη νέα ψηφιακή εποχή στο χώρο των τραπεζών και όχι μόνο, καταλήγοντας όλοι σε εγκωμιαστικά σχόλια για τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ.

Ανοίγοντας την εκδήλωση ο Πρόεδρος της ΟΤΟΕ σ. Σταύρος Κούκος σημείωσε ότι η Ομοσπονδία και το ΙΝΕ/ΟΤΟΕ ανοίγουν δημόσια το διάλογο για το μέλλον του κλάδου και της εργασίας, στην εποχή των δικτύων και των προηγμένων ψηφιακών εφαρμογών, με στόχο να κρατήσουμε τα θετικά και να αντιμετωπίσουμε τις συνέπειές τους. Τόνισε ότι

- ✓ ο καλύτερος τρόπος να προετοιμάσει κανείς το μέλλον, είναι να κατανοήσει τις βασικές παραμέτρους που το καθορίζουν, ώστε να έχει ρόλο και λόγο στη διαμόρφωσή του.

- ✓ η μελέτη αποτελεί μια πρώτη συμβολή του συνδικαλιστικού κινήματος του κλάδου στην έναρξη ενός απαραίτητου διαλόγου, που έχει ήδη καθυστερήσει, για την αντιμετώπιση θετικά, εποικοδομητικά και συγκροτημένα εξελίξεων που επηρεάζουν τις Τράπεζες, τους εργαζόμενους, την πελατεία, την κοινωνία, και τη δυναμική της μελλοντικής ανάπτυξης στη χώρα.

Η Πρόεδρος του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ σ. Βάσω Βογιατζοπούλου τόνισε, μεταξύ άλλων, ότι η εφαρμογή νέων προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών δημιουργεί νέα δεδομένα στους εργασιακούς χώρους και στο ίδιο το σημερινό τραπεζικό σύστημα. Αυτά ανατρέπουν τη συμβατική λειτουργία των τραπεζών και αλλάζουν άρδην την καθημερινότητά τους, επηρεάζοντας πολύπλευρα και την απασχόληση. Για αυτό πρέπει να συμβάλουν όλοι, κράτη, κυβερνήσεις, φορείς και συνδικάτα, στην αναγκαία διερεύνηση και συζήτηση για τα θέματα αυτά.

Η μελέτη καταλήγει σε εξαιρετικά χρήσιμες διαπιστώσεις και προτάσεις για την ΟΤΟΕ και τα συνδικάτα του κλάδου – και όχι μόνο....

Αυτές δόθηκαν ήδη στη δημοσιότητα και αφορούν στην αναγκαία εκπαίδευση-επανεκπαίδευση των εργαζόμενων, στην προστασία της απασχόλησης, στην αναγκαία θεσμοθέτηση νέων κανόνων ρύθμισης των έντονα διαφοροποιημένων καταστάσεων που παρατηρούνται στην αγορά εργασίας με νομοθετικές πρωτοβουλίες αλλά και συλλογικές διαπραγματεύσεις, στην προστασία των προσωπικών δεδομένων, στη συλλογική δράση κ.α. Το πλήρες κείμενο της μελέτης είναι διαθέσιμο στο σύνδεσμο <https://www.otoe.gr/article-view.php?id=1488>

- Δικαίωση της ΟΤΟΕ και των Συλλόγων από το Συμβούλιο της Επικρατείας για τα θεμελιωμένα ασφαλιστικά δικαιώματα. (23/5/2018)

Με την υπ' αριθμ. 935/2018 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ακυρώθηκε η ψευδοερμηνευτική εγκύκλιος του Υπουργείου Εργασίας με την οποία έγινε προσπάθεια να καταργηθούν ακόμα και θεμελιωμένα δικαιώματα των Τραπεζοϋπαλλήλων.

Συγκεκριμένα, έγιναν δεκτοί οι ισχυρισμοί της ΟΤΟΕ και των Συλλόγων μελών της ότι ισχύουν οι καταστατικές ρυθμίσεις των καταστατικών του ΤΕΑΠΕΤΕ (πρώην Εμπορικής Τράπεζας), του ΤΑΠΤΠ (ALPHA BANK) και του ΛΑΚ (Τράπεζα Αττικής) σύμφωνα με τις οποίες το συνταξιοδοτικό δικαίωμα θεμελιώνεται με μόνη τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης, χωρίς να απαιτείται ταυτοχρόνως ούτε η συμπλήρωση του προβλεπόμενου σχετικού ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, ούτε η αποχώρηση από την υπηρεσία.

Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ως πρόσωπα που έχουν θεμελιώσει δικαίωμα λήψης της προσυνταξιοδοτικής παροχής στις 12.5.016 νοούνται και τα πρόσωπα που έχουν συμπληρώσει μόνο τον απαιτούμενο από τις οικείες καταστατικές διατάξεις χρόνο ασφάλισης, κατά την ανωτέρω ημερομηνία, και εξακολουθούν να παραμένουν στην εργασία τους.

Ακόμα, με την απόφαση του ΣΤΕ έληξε οριστικά και το θέμα που είχε προκύψει για τους ασφαλισμένους του τ. ΤΕΑΠΕΤΕ σχετικά με τη θεμελίωση του δικαιώματος στο ως άνω Ταμείο με 30 έτη υπηρεσίας χωρίς όριο ηλικίας καθώς με την ως άνω απόφαση του το Συμβούλιο της Επικρατείας ρητά έκρινε ότι θεωρείται θεμελιωμένο το δικαίωμα μεταξύ άλλων και με την ως άνω προϋπόθεση.

Η ανωτέρω απόφαση του Δικαστηρίου ισχύει έναντι όλων και δεσμεύει το Υπουργείο το οποίο πρέπει άμεσα να προχωρήσει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες.

Η ΟΤΟΕ εκτιμά ότι η συγκεκριμένη απόφαση αποτελεί δικαίωση των προσπαθειών του Κλάδου και έχει ιδιαίτερη συνδικαλιστική και κυρίως ουσιαστική σημασία για τους εργαζόμενους που αφορά. Αναμένει και τις άλλες αποφάσεις του ΣΤΕ για την ακύρωση των υπουργικών αποφάσεων του Νόμου Κατρούγκαλου για τις κύριες και τις επικουρικές συντάξεις.

- Σειρά συναντήσεων, με πρωτοβουλία της ΟΤΟΕ, του Προεδρείου της με τις Διοικήσεις των Τραπεζών (Ιούνιος-Ιούλιος 2018), με αφορμή τις εξελίξεις στην ψηφιοποίηση των τραπεζικών εργασιών αλλά και τις κινήσεις – στρατηγικές των Τραπεζών μετά την ολοκλήρωση των stress tests και τα υφιστάμενα πλάνα αναδιάρθρωσης.

Στις συναντήσεις αυτές το Προεδρείο της ΟΤΟΕ ζήτησε να ενημερωθεί αναλυτικά για τους σχεδιασμούς των Τραπεζών στα θέματα αυτά. Τόνισε ότι κάθε θετική επιχειρηματική ενέργεια που θα οδηγεί στην ανάπτυξη των Τραπεζών και δεν θα έχει δυσάρεστες συνέπειες για τους εργαζομένους, αντίθετα θα οδηγεί στη βελτίωση της θέσης και των δικαιωμάτων τους μέσα από τις Συλλογικές Συμβάσεις, είναι ευπρόσδεκτη, δημιουργεί δε όρους καλών και εποικοδομητικών σχέσεων ανάμεσα στις Διοικήσεις και τη συλλογική εκπροσώπηση.

Από τις συναντήσεις αυτές διαφάνηκε ωστόσο ότι ο αφελληνισμός των ελληνικών τραπεζών, που έγινε βίαια τα τελευταία χρόνια της οικονομικής κρίσης, αποτελεί την αφετηρία διαμόρφωσης νέων στρατηγικών από τους νέους μετόχους και τα Διοικητικά Συμβούλια των τραπεζών (στην πλειοψηφία τους ξένοι).

Επιλέγονται «εύκολες λύσεις», προκειμένου οι Τράπεζες να αυξήσουν τα κέρδη τους σε βάρος της απασχόλησης και φυσικά χωρίς έναν σχεδιασμό που να υπηρετεί την πραγματική οικονομία και τις μεγάλες επενδύσεις που έχει ανάγκη ο τόπος. Θύματα αυτών των στρατηγικών επιλογών των τραπεζών σχεδιάζεται να είναι και πάλι οι εργαζόμενοι στις τράπεζες, δεδομένου ότι – σύμφωνα με πληροφορίες που διοχετεύονται στον τύπο από κορυφαία τραπεζικά στελέχη – επιδιώκεται οι θέσεις εργασίας να μειωθούν περαιτέρω κατά 5.000 έως 10.000 στα επόμενα δύο με τρία χρόνια.

Για αυτό η ΟΤΟΕ, με σημαντική δημόσια παρέμβασή της στις 3/7/2018,

- διαμήνυσε σε Κυβέρνηση και Τράπεζες ότι δεν θα επιτρέψει να γίνουν στόχος οι εργαζόμενοι και ζήτησε να διαμορφώσουν στρατηγική για την ανάπτυξη, την οικονομία και την κοινωνία και όχι σχέδια που οδηγούν στη συρρίκνωση της απασχόλησης και διαιωνίζουν τα αδιέξοδα» .
- τόνισε προς κάθε κατεύθυνση ότι ήδη ο τραπεζικός κλάδος έχει πληρώσει πολύ ακριβά την οικονομική κρίση. Από τα τέλη του 2011 μέχρι τα τέλη του 2017 τα καταστήματα των τραπεζών μειώθηκαν κατά 1.679. Η απασχόληση μειώθηκε κατά 18.251 εργαζόμενους, ενώ η περαιτέρω μείωση (καταστημάτων και εργαζομένων) συνεχίζεται και το 2018, κάτι που δεν έχει συμβεί σε τέτοια έκταση σε καμία χώρα της Ευρώπης.
- επισήμανε, επίσης, ότι η εξοικονόμηση δαπανών προσωπικού στον κλάδο έχει συνολικά ανέλθει στα 1,4 δις. Παρ' όλα αυτά γίνονται εκ νέου στόχος οι εργαζόμενοι – αυτή τη φορά και με απειλές απολύσεων, με τη δικαιολογία ότι «τα νούμερα... δεν βγαίνουν». Πίσω από τα «νούμερα», όμως, υπάρχουν οι άνθρωποι. Προφανώς για κάποιους δεν παίζει κανέναν ρόλο ακόμα κι αν θυσιαστούν μερικές χιλιάδες εργαζόμενοι ακόμη, προκειμένου οι ίδιοι να απολαύσουν τα έτσι αυξημένα κέρδη, ενώ η ανάπτυξη μπορεί να περιμένει...
- ξεκαθάρισε πως δεν πρόκειται «να κλείσει τα μάτια» σε τέτοιες πρακτικές, αφού έτσι δεν διαμορφώνονται οι προϋποθέσεις για την χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας, ούτε θετικές προοπτικές για την απασχόληση. Κάλεσε τις Τράπεζες και την Κυβέρνηση να ανταποκριθούν σε έναν διάλογο αναζήτησης πραγματικών λύσεων για την οικονομία, την ανάπτυξη και την προστασία της απασχόλησης. Παράλληλα, προειδοποίησε όλους όσους διαμορφώνουν αντεργατικές και αντικοινωνικές στρατηγικές στις Τράπεζες, να μην τολμήσουν.
- καλεσε την Κυβέρνηση να αναλάβει τις πολιτικές της ευθύνες και να πάρει θέση απέναντι σε στρατηγικές και σχεδιασμούς, που όχι μόνο δεν υπηρετούν την ανάπτυξη, αντίθετα οδηγούν σε νέες κοινωνικές εντάσεις.
- κάλεσε, τέλος, τα Κόμματα και τους αρμόδιους φορείς να πάρουν θέση απέναντι στις «εύκολες λύσεις» που επιλέγουν οι τράπεζες και να απαιτήσουν στρατηγικές πραγματικής στήριξης της οικονομίας, με τη χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων με μέλλον και προοπτική.

- Νέα παρέμβαση της ΟΤΟΕ για την τήρηση του ωραρίου λειτουργίας και συναλλαγών από τις Τράπεζες. (25/9/2018)

Στην παρέμβασή της η ΟΤΟΕ τόνισε ότι η τήρηση των νόμων και των συμφωνημένων στις ΣΣΕ, από τα οποία δεν νοείται να παρεκκλίνει κανείς, είναι για αυτήν θέμα αρχής. Η δε εφαρμογή του ωραρίου λειτουργίας και συναλλαγών στις Τράπεζες, που θεσπίστηκε με εργασιακά αλλά και με κοινωνικά κριτήρια καλύτερης εξυπηρέτησης των συναλλασσόμενων, είναι για το σ.κ. του κλάδου ζήτημα πρώτης προτεραιότητας.

Η Ομοσπονδία ξεκαθάρισε ότι καμία συναλλαγή δεν θα γίνεται μετά τη λήξη του ωραρίου συναλλαγών, ούτε θα παραμένουν εργαζόμενοι στο χώρο εργασίας μετά τη συγκεκριμένη ώρα λήξης της λειτουργίας των Τραπεζών. Τυχόν πρακτικά προβλήματα που δημιουργεί η καθημερινότητα, πρέπει να αντιμετωπίζονται στο Κατάστημα είτε με έγκαιρη προειδοποίηση των πελατών ότι οι συναλλαγές τους δεν θα εξυπηρετηθούν μετά τη συγκεκριμένη ώρα λήξης του ωραρίου συναλλαγών, είτε με την καταβολή υπερωριών στους εργαζόμενους που θα απασχοληθούν πέραν του ωραρίου λειτουργίας.

Για την ορθή εφαρμογή του ωραρίου και την αποτροπή ακραίων και καταχρηστικών εργοδοτικών πρακτικών, η ΟΤΟΕ έχει ενημερώσει τις αρμόδιες Επιθεωρήσεις Εργασίας, οι οποίες διεξάγουν τακτικούς ελέγχους, επιβάλλοντας ήδη πρόστιμα.

Παράλληλα, η ΟΤΟΕ κάλεσε τις Διοικήσεις των Τραπεζών σε διάλογο, προκειμένου να εξετασθεί η δυνατότητα κάλυψης των απωλειών των Τραπεζοϋπαλλήλων, όπως προβλέπεται στην Κλαδική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας 2016-2018.

- Νέα δημόσια παρέμβαση της ΟΤΟΕ (5/10/2018) μετά τις εξελίξεις στο Χρηματιστήριο και τις σοβαρές πιέσεις στις τιμές των τραπεζικών μετοχών. Με την παρέμβασή της, η ΟΤΟΕ επισήμανε ότι :

- αφ' ενός υπάρχει καταφανής απουσία από τα τεκταινόμενα στον κλάδο και ευθύνες της Κυβέρνησης γιατί οι Τράπεζες δεν λειτουργούν «ως εργαλείο» στήριξης της πραγματικής οικονομίας, τα δε υπαρκτά τους προβλήματα «δεν σώζονται» ούτε από τις καθησυχαστικές δηλώσεις Υπουργών, ούτε από «ιδέες λύσεων» που τώρα ανακαλύπτουν.

- αφ' ετέρου, η ΟΤΟΕ έγκαιρα εδώ και τρία χρόνια επισήμανε τη βραδυφλεγή βόμβα των κόκκινων δανείων που υπάρχουν σε όλες τις Τράπεζες και πρότεινε λύσεις τεκμηριωμένες και

αποτελεσματικές που σήμερα, όπως φαίνεται, κάποιοι κυβερνητικοί κύκλοι δειλά αρχίζουν να ανακαλύπτουν.

Για αυτό, η ΟΤΟΕ επανέφερε την πρότασή της (την οποία από το 2015 γνωρίζουν η Κυβέρνηση και όλοι οι πολιτικοί και οικονομικοί φορείς), για τη δημιουργία ενός **Εθνικού Διατραπεζικού Φορέα μη Εξυπηρετούμενων Επιχειρηματικών και Στεγαστικών Δανείων**, με τη συμμετοχή όλων των Τραπεζών, του ΤΧΣ και ιδιωτικών κεφαλαίων, για λύσεις με αρχές και κανόνες κοινωνικής ευαισθησίας. Για να μπορέσουν οι Τράπεζες, απαλλαγμένες από τον βραχνά των κόκκινων δανείων, να στηρίξουν αποτελεσματικά την πραγματική οικονομία, δίνοντας το μήνυμα της οικονομικής ανάκαμψης και της προοπτικής, που πέρα από τα μεγάλα λόγια έχει άμεσα ανάγκη η χώρα.

Τέλος, η ΟΤΟΕ επισήμανε ότι πρέπει και οι Διοικήσεις των Τραπεζών να αναλάβουν τις ευθύνες τους, που αφορούν στη στρατηγική της συμβολής τους στην ανάπτυξη, στον τρόπο διαχείρισης τριών ανακεφαλαιποιήσεων αλλά και στον τρόπο αντιμετώπισης των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών. Να σταματήσουν τις άμεσες και έμμεσες απειλές προς τους εργαζόμενους, με στόχο την περαιτέρω μείωση του λειτουργικού κόστους, μέσα από ακόμα μεγαλύτερη μείωση των θέσεων εργασίας. Κάτι που έχει καταστήσει μόνιμη επωδός, χωρίς να λύνει κανένα ουσιαστικό πρόβλημα των Τραπεζών, ούτε της πελατείας, αντίθετα τα επιδεινώνει.

- **Συνάντηση, στις 8/10/2018, στελεχών και συμβούλων της ΟΤΟΕ με εκπροσώπους των Διοικήσεων και των Διευθύνσεων Ανθρώπινου δυναμικού των Συνεταιριστικών Τραπεζών** Δράμας, Έβρου, Καρδίτσας, Πιερίας και Χανίων για την ορθή και πλήρη εφαρμογή της Κλαδικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας της ΟΤΟΕ στους αντίστοιχους εργασιακούς χώρους, μετά την πρόσφατη κήρυξή της ως υποχρεωτικής για το σύνολο των επιχειρήσεων του κλάδου. Η συνάντηση κρίθηκε και από τις δυο πλευρές εποικοδομητική, η δε Ομοσπονδία τόνισε τη βούλησή της η συνεργασία να έχει συνέχεια και με τη δημιουργία σωματείων στους αντίστοιχους χώρους.

- **Συνάντηση, στις 12/10/2018, της ΟΤΟΕ με τους εκπροσώπους των Τραπεζών με αντικείμενο εκκρεμότητες της Κλαδικής Σ.Σ.Ε. που λήγει στο τέλος του τρέχοντος έτους.** Οι εκκρεμότητες αυτές αφορούν στις ρυθμίσεις των στεγαστικών δανείων των τραπεζοϋπαλλήλων, στη δημιουργία ενιαίου προγράμματος συμπληρωματικής ασφάλισης της υγείας, καθώς και στην εξέταση τρόπων βελτίωσης του εισοδήματος των τραπεζοϋπαλλήλων, που είχε συμφωνηθεί να συζητηθεί το τρίτο τρίμηνο του 2018.

Στη συνάντηση ο Πρόεδρος και τα μέλη του Προεδρείου της ΟΤΟΕ ζήτησαν την ολοκλήρωση των λύσεων και στα τρία θέματα που αποτελούν εκκρεμότητες της Κλαδικής Σ.Σ.Ε., επισημαίνοντας την κωλυσιεργία που παρατηρήθηκε από τις Τράπεζες όλο το προηγούμενο διάστημα. Παράλληλα, κατέστησαν σαφές στους εκπροσώπους των Τραπεζών ότι οι τραπεζοϋπάλληλοι δικαιούνται την έμπρακτη αναγνώριση των προσπαθειών που κατέβαλαν και συνεχίζουν να καταβάλλουν ανταποκρινόμενοι πλήρως στις δυσκολίες των καιρών για τις Τράπεζες, για την οικονομία και την κοινωνία.

Οι εκπρόσωποι των Τραπεζών αναφέρθηκαν σε διάφορα διαδικαστικά θέματα και λόγους που δεν επέτρεψαν την ολοκλήρωση των εκκρεμοτήτων της Κλαδικής Σ.Σ.Ε. όπως ισχυρίστηκαν, χωρίς να αμφισβητήσουν τις ρυθμίσεις που εκκρεμούν. Επιφυλάχθηκαν να συζητήσουν μεταξύ τους για να δώσουν απαντήσεις στα θέματα που τέθηκαν, στη νέα συνάντηση η οποία ορίστηκε για την 31/10/2018.

-Συνάντηση (17/10/2018) στο Ηράκλειο Κρήτης, του Προεδρείου της ΟΤΟΕ, με τον επικεφαλής της Παγκρήτιας Τράπεζας και Πρόεδρο των Συνεταιριστικών Τραπεζών Νίκο Μυρτάκη καθώς και με το Προεδρείο του Συλλόγου των Εργαζομένων της Παγκρήτιας Τράπεζας. Αντικείμενο, η άμεση εφαρμογή των Κλαδικών ΣΣΕ (ωράριο, μισθολόγιο, εργασιακά δικαιώματα κλπ), στο σύνολο των Συνεταιριστικών Τραπεζών, η διασφάλιση της απασχόλησης και επιμέρους θέματα που αφορούν ειδικά στην Παγκρήτια Τράπεζα και στους εργαζόμενους σε αυτήν. Παράλληλα εξετάστηκαν η προοπτική και το μέλλον των Συνεταιριστικών Τραπεζών, καθώς και η συμβολή τους στη στήριξη των τοπικών κοινωνιών και της χώρας.

- Δεύτερη συνάντηση (31/10/2018) του Προεδρείου της ΟΤΟΕ με τους εκπροσώπους των Τραπεζών για τις εκκρεμότητες της τρέχουσας Κλαδικής Σ.Σ.Ε. (Εξέταση δυνατοτήτων βελτίωσης των αποδοχών, Ενιαίο συμπληρωματικό πρόγραμμα υγείας, Στεγαστικά δάνεια τραπεζοϋπαλλήλων), στην οποία τα μέρη συμφώνησαν στη δρομολόγηση της αντιμετώπισής τους και κατέληξαν ότι:

- ❖ Οι Τράπεζες, αναγνωρίζοντας τη θετική συμβολή των τραπεζοϋπαλλήλων κατά τη προηγούμενη τριετία και με βάση τα προβλεπόμενα της τρέχουσας κλαδικής, θα διερευνήσουν τη δυνατότητα αναπροσαρμογής των βασικών μισθών του Ενιαίου Μισθολογίου στο πλαίσιο της επόμενης κλαδικής Σ.Σ.Ε. 2019-2021, λαμβάνοντας υπόψιν τα μεγέθη αλλά και τις προοπτικές του κλάδου.
- ❖ Οι Τράπεζες και η ΟΤΟΕ από κοινού θα επιδιώξουν την εξασφάλιση ενιαίου προγράμματος βελτιωμένων πρόσθετων παροχών υγείας, εντός των υφιστάμενων κοστολογικών ορίων. Σε αυτή την κατεύθυνση συγκροτείται κοινή ομάδα εργασίας προκειμένου να αναζητήσει τις τεχνικές δυνατότητες.

- ❖ Οι ρυθμίσεις στα στεγαστικά δάνεια των τραπεζοϋπαλλήλων θα αντιμετωπίζονται από κάθε Τράπεζα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στο πλαίσιο του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, έτσι ώστε ο κάθε συνάδελφος (κάτοχος στεγαστικού δανείου) να μην υφίσταται οικονομική πίεση ή δυσκολία στην αποπληρωμή του.

Κατά συνέπεια η τρέχουσα Κλαδική Σ.Σ.Ε., που ολοκληρώνεται στο τέλος του 2018 δεν έχει πλέον εκκρεμότητες και αμφισβητήσεις από την πλευρά των Τραπεζών.

-Καθόλη τη διάρκεια του έτους, συστηματική επεξεργασία και επιστημονική τεκμηρίωση επικαιροποιημένων θέσεων και προτάσεων του κλάδου για τις εξελίξεις στις Τράπεζες, τις Εργασιακές Σχέσεις και το Ασφαλιστικό, από τις Γραμματείες Χ/Π Συστήματος, Εργασιακών Σχέσεων και Ασφαλιστικού αντίστοιχα, καθώς και από τους ειδικούς Συμβούλους της ΟΤΟΕ, με την αξιοποίηση και του Επιστημονικού Συμβουλίου ΙΝΕ/ΟΤΟΕ/ΔΙΚΕΤΕ. Στόχος, η υποστήριξη των παρεμβάσεων της ΟΤΟΕ στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, στο πλαίσιο και της συμμετοχής της στις συνεδριάσεις και τις δραστηριότητες της Uni. Επίσης, η υποστήριξη σε παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες των Συλλόγων- μελών για θέματα Χ/Π Συστήματος, ορθής εφαρμογής της κλαδικής ΣΣΕ, συστημάτων αξιολόγησης, ασφαλιστικά κλπ.

Πάντα Μπροστά

για την Εργασία,

για την Κοινωνία,

για Ανάπτυξη!